

Kommunalpolitiskt handlingsprogram

Socialdemokraterna i Malmö
www.socialdemokraterna.se/malmo

Möjligheternas Malmö

Femton år med socialdemokraterna vid makten i Malmö har lagt grunden för en stark framtidstro. Vi får gå 50 år tillbaka i tiden för att hitta en framåtanda som i dagens Malmö. Fler människor än någonsin förr flyttar till Malmö.

Verksamheter och företag mutar in framtidsområden med en helt ny dynamik. Kommunikationer, utbildning, kulturliv; allt har vitaliserats, och stadens yttre får ständigt attraktivare drag. Inte minst på ett av de viktigaste områdena, kampen för en uthållig miljö, har vi, även i ett internationellt perspektiv, lyckats bättre än de flesta andra städer. Med en ny öppenhet mot omvärlden och genom att medvetet ta vara på malmöbornas engagemang, har vi skapat en helt ny livsmiljö för malmöbon. Tempot och djupet i vår omvandling väcker uppseende på världsplan, och vi spelar en roll i det internationella samhället, som är unikt för en stad av vår storlek.

Vi har fört in Malmö i den moderna världen. Staden har blivit en frontlinjestad i globaliseringens tidevarv. Malmö är migrationens stad, den nya kulturens stad. Vi vill fortsätta att skapa denna nya, moderna stad. Det moderna Malmö är en stad, där etnisk och kulturell mångfald i allt större utsträckning välkomnas och ses som en tillgång. Det är staden med ett ansikte som ständigt förändras. Vi ska bygga vidare på den tillåtande atmosfär, som gör det möjligt för malmöbon att vara sig själv, att prova olika livsstilar, att skapa sin egen särart, där det ses som en självklarhet att människor har olika sexuell identitet, och därför väljer att leva i olika typer av familjer och parförhållanden.

I detta moderna Malmö trivs det nya näringslivet. Media, it, underhållning, besöksnäringar med en dynamisk kulturmiljö som bas växer i Malmö.

Vi är samtidigt medvetna om att vår stad har många problem att lösa. Många känner sig oförstående och otrygga inför allt det nya, och hade kanske velat att mer av det gamla Malmö hade fått leva kvar. Det finns malmöbor som inte känner sig trygga med den öppna och undersökande atmosfär som nu håller på att växa fram. De förändringar som pågår på alla plan, inte bara i Malmö, är för många en källa till osäkerhet. Denna känsla av osäkerhet är en grund till en underström av främlingsfientlighet och avståndstagande mot nya trosinriktningar och livsstilar.

Många malmöbor har ännu inte fått utbyte av stadens positiva utveckling. Allt för många är utan arbete och skillnaderna i hälsa och välstånd är för stora. Möjligheterna att lyckas i skolan är inte tillräckliga för alla barn.

De viktigaste faktorerna för att människor ska känna trygghet, är att ha ett arbete och en bostad. Båda dessa frågor tillhör statens uppgifter, och Malmö kommun

kan bara stödja statens insatser. Det är därför viktigt att vi får en socialdemokratisk regering, som tar dessa frågor på lika stort allvar som vi socialdemokrater i Malmö.

Självklart ska vi göra allt som står i vår makt för att vi ska få en arbetsmarknad med full sysselsättning i Malmö. Vi vet att många Malmöbor inte kan leva det liv enligt jämlikhetens ideal som är målet för oss socialdemokrater i Malmö. En okänslig borgerlig regeringspolitik har gett oss sämre möjligheter att arbeta mot orättvisorna och i stället ökar skillnaderna mellan malmöborna.

Men efter alla de förändringar som det politiska styret i Malmö, malmöborna, kommunalt anställda, företag och institutioner har lyckats genomföra, vet vi att det går att satsa på optimism även i den djupaste dalgången. Vi har visat, att det går att vända en negativ utveckling. Med Socialdemokraterna vid makten ska vi även ta tag i och lyckas med de utmaningar vi nu har framför oss.

Dynamik och förändring med trygghet och personlig säkerhet som bas, det är det socialdemokratiska konceptet för välfärdssamhället; det är vårt recept för framtiden.

Vår vision av Malmö.

Vi vill medverka till att skapa ett Malmö

- där socialdemokratins ideal om rättvisa, frihet, solidaritet och jämlikhet genomsyrar staden.
- där kollektivet kan uppfylla sin viktigaste uppgift, att säkerställa individens frihet och välbefinnande.
- som fungerar efter de tre hållbarheterna; social, ekologisk, ekonomisk hållbarhet
- där sociala och ekonomiska skillnader mellan människor har utjämnats.
- där ingen behöver frukta att grunderna för en rimlig levnadsnivå ska ryckas undan.
- där malmöbon kan leva i trygg förvisning om att kommun, stat, region och socialförsäkringar, när så behövs, kan ställa upp med hjälp och tillräckliga resurser i livets alla skeden.
- där alla kan leva ett rikt liv med god hälsa.
- där barns och ungdomars behov alltid kommer först.
- där de sämst ställda står i första rummet för samhällets insatser.
- där alla som kan arbeta också har ett arbete.
- där allas behov av ett behovsanpassat, värdigt boende är uppfyllt.

- där män och kvinnor har lika möjligheter att själva bestämma över sitt liv.
- där alla upplever sig ha en självklar identitet som malmöbo, oberoende av härkomst eller livsstil.
- där det är självklart att människor har olika kulturell och etnisk bakgrund, fungerar på olika språk, har olika sexuell läggning och frihet att utforma sin egen livsstil och identitet.
- som är öppet mot omvärlden, berett att dela med sig, att ta till sig och lära.
- som är en kreativa upplevelsestad

Ekonomi, jämlikhet och trygghet

Jämlikhet är nyckeln till ett välmående samhälle. Jämlikhet skapar samband mellan människor, bygger en grund för ömsesidig tilltro, skapar trygghet och allmänt bättre livskvalitet. Jämlika samhällen tar vara på allas resurser och är därmed också ekonomiskt lönsamma. Jämlika samhällen fungerar bättre. När jämlikheten bryts ner, trasas banden mellan människor sönder, tilltar egoismen och samhällets svagaste får det allt sämre.

Ett ojämlikt samhälle är ett omoraliskt samhälle.

Vi vill skapa det jämlika samhället.

Ett samhälle som vill stå som garant för medborgarnas trygghet och ekonomiska säkerhet måste vara ett samhälle med starka ekonomiska muskler. Jämlikheten kräver överföringar från den rikare till den fattigare delen av befolkningen, överföringar som alla tills sist tjänar på. Jämlikheten kräver att vi har en samhällsservice grundad på den enskildes behov och som kommer alla till del på lika villkor, och som är gemensamt finansierad.

En försvagning av den offentliga sektorns ekonomi innebär automatiskt en försämring av de svagast ställdas möjligheter till en rimlig livsföring. En försvagning av den offentliga ekonomin är också en fara för samhällets grundläggande stabilitet.

En resursstark offentlig sektor har möjlighet att ta initiativ som utvecklar samhället och gagnar oss alla. Femton års framgångsrikt socialdemokratiskt styre i Malmö bevisar vad en aktiv resursstark politik kan åstadkomma i en stad. Skattesänkningar var inte lösningen på Malmös problem

Sunda, uthålliga finanser har alltid varit ett kännetecken för socialdemokratisk politik Vi vet, att slarv med det offentligas pengar är ett hot mot vår egen samhällsmodell. Vi har i Malmö kunnat vända ett katastrofalt ekonomisk läge till en lång serie av år med överskott i en stabil ekonomi. När de allmänna

ekonomiska förutsättningarna försämrats, har vi nu reserver att ta till för att göra en svagare samhälls- och världsekonomi mindre kännbara för malmöborna.

De offentliga utgifterna finansieras av medborgarna. Politiker arbetar med medborgarnas pengar. Det vilar ett stort förtroende på de valdas axlar för att dessa medel ska förvaltas väl. Vi vill därför ytterligare skärpa kontrollen över hur malmöbornas skattepengar och avgifter kommer till användning. Om den handlar om kommunal förvaltning, om företag som utför uppgifter för kommunens räkning, föreningar och organisationer som får bidrag för att utföra verksamhet; på alla områden där skattepengar används måste vi ha fullgod insyn, så att dessa används effektivt för de ändamål de är avsedda att nå.

Politikerns viktigaste uppgift är att bevaka medborgarnas intressen. Vi måste se till att den verksamhet som malmöborna får för sina skattepengar håller hög kvalitet.

I en ständig dialog med malmöborna, med täta kontakter med det ideella föreningslivet och kontinuerliga brukarundersökningar som några av många metoder, ska vi se till så att alla verksamhet som finansieras med kommunala medel också ger det utbyte som malmöborna har rätt till. Det är lättare att följa den kommunalt utförda verksamheten än den som köps upp. Därför ska det redan vid upphandling fastställas hur utvärdering ska ske, så att den upphandlade kvaliteten också levereras.

Jämlikhet är inte endast en fråga om ekonomiska resurser. I en stad av Malmö storlek handlar det också om att det omgivande närsamhället ska vara så komplett som möjligt. Vi vill därför sträva efter att den kommunala servicen och andra verksamheter etableras i stadsdelar som är underförsörjda med sådana. Ett första steg är att bygga ytterligare ett bad i en stadsdel som behöver ett rikare utbud.

- En ekonomi som är i långsiktig balans.
- Skatter och kommunala avgifter som ger möjlighet att skapa välfärd och välstånd för alla malmöbor.
- Tillräckliga resurser för att utveckla Malmö som stad.
- Skärpt ekonomisk kontroll och utvärdering av all verksamhet som helt eller delvis finansieras med skattepengar.
- Kvaliteten på tjänster åt medborgarna utvärderas regelbundet.

Ett mer demokratiskt Malmö

Demokratin är grunden för det socialdemokratiska välfärdssamhället. För socialdemokratin betyder demokrati både att det formella beslutsfattande följer demokratins alla spelregler, inkluderande öppenhet och insyn, och att medborgaren har de reella möjligheterna att delta i samhällslivet.

Det senare är en fråga om kunskaper, om tillgång till politiskt och kulturellt kapital, om möjlighet och förmåga att vara aktiv, att ha en livsstil som är baserad på demokratins och jämställdhetens ideal. Att göra det möjligt för medborgare med andra språkliga och kulturella bakgrunder att delta i det demokratiska arbetet på samma villkor.

För socialdemokratin är jämlikheten och demokratin sidor på samma mynt. Ett klassdelat samhälle baserat på stora ekonomiska, sociala och kulturella skillnader, ett samhälle som med sina grundläggande värderingar ger somliga grupper företräden, motvilligt tolererar vissa och utestänger andra, kan på sin höjd skapa demokratins formalia; det kan aldrig skapa den demokrati som förverkligar ett äkta folkstyre.

För socialdemokratin är den ständigt utbyggda och fördjupade demokratin ett överordnat värde. Samhället har både en rätt och en skyldighet att påverka den meningsbildning som handlar om demokratin och om individens inställning till den. Här är demokratifrågan unik.

Staden måste styras nära medborgarnas önskemål. Den representativa demokratin innebär inte att den förtroendevalde per automatik är bekant med medborgarnas önskemål. Kontakterna mellan förtroendevalda och medborgare måste därför ständigt förbättras.

De politiska partierna är ryggraden i demokratin. I partierna samlas och formuleras tankar och idéer om hur samhället kan utformas, om vilka värden som ska styra det. Partierna har den avgörande rollen för att folkviljan ska kunna slå igenom i den praktiska politiken. En ständigt pågående dialog mellan partierna och medborgarna krävs för att medborgarnas synpunkter ska kunna bli praktisk politik.

Ett fungerande partisystem, som vilar på både konfrontation och kompromissförmåga, är en förutsättning för att samhället ska fungera. Den skandinaviska modellen, med samhällsfreden som främsta kännemärke, vilar i huvudsak på ett väl fungerande partiorganisationen. Det är därför ett allmänt samhällsintresse, att de politiska partierna får goda möjligheter att arbeta.

Rollfördelningen mellan kommun och partiorganisationen i den fortsatta demokratiseringsprocessen behöver tänkas igenom. Kommunen får inte ta över partiernas politiska roll. På samma sätt måste skiljelinjen mellan parti och det kommunala, förvaltande arbetet vara klar. Därför måste även medborgarens olika roller, dels som brukare dels, som politiskt aktiv, diskuteras. Eftersom detta problemkomplex har grundläggande betydelse för hur demokratin ska kunna fördjupas i det framtida Malmö vill vi få till stånd en bred partiövergripande diskussion i frågan.

Vi måste också se till så att alla kommer till tals. Personer med funktionsnedsättningar, institutionsboende och andra grupper kan behöva särskilda kanaler för att kunna utöva sina demokratiska rättigheter.

De som är aktiva ska kunna fortsätta vara aktiva. Inte minst måste vi slå vakt om de äldres röst. Det får inte bli så, att man från och med pensionsdagen ställs utanför det dagliga samhällslivet

Verksamheten i föreningslivet har sällan demokratisk fostran som omedelbart mål, men engagemanget, med allt vad det betyder av förmåga att skaffa sig kunskaper, att organisera och fatta gemensamma beslut, medför indirekt en insikt i hur demokratin fungerar och en vilja och förmåga att engagera sig i samhällsfrågor.

Alla människor är inte föreningsaktiva. Aktiviteter som tidigare drevs i föreningsregi äger nu rum i andra typer av sociala sammanhang. Detta är en förändring som vi måste förhålla oss till även när vi utvecklar det demokratiska Malmö. Möjligheterna att ta kontakt med förvaltningar och beslutsfattare har ökat påtagligt med de tjänster som kan erbjudas över nätet. Med de sociala medierna har vi också fått nya arenor för politisk debatt.

Det finns en betydligt större potential för demokratiarbete i stadsdelarna, speciellt med tanke på, att man i stadsdelarna arbetar med de nära frågor som borde intressera befolkningen. Såväl formerna för kontakt väljare och förtroendevalda, som innehållet i en utvecklad sådan dialog måste överprövas och förnyas.

Insikten i hur samhället fungerar och vilka möjligheter som finns växer fram efterhand. I ett samhälle som har förändring som ett markant kännetecken, där den mänskliga arenans sammansättning och livsstilar ständigt finner nytt innehåll och nya uttryck, behöver kunskapsförrådet alltid förnyas, och de egna erfarenheterna kan må bra av att sättas in i nya och större sammanhang.

I detta sammanhang har folkbildningen sin största uppgift. Med sin stora smidighet, sin folkliga förankring och med sitt demokratiska uppdrag är den en given samtalspart och aktör för att hålla demokratiprocessen levande.

Malmö är en stad där en stor del av befolkningen är inflyttad, från kommuner runt Malmö, från resten av Sverige, från utlandet. En flyttning betyder att det lokalt förankrade sociala nätverket försvinner och att ett nytt måste byggas upp. Det kan vara svårt, att i en ny stad, i ett nytt land och i en ny omgivning hitta de sammanhang, där man kan utöva sitt inflytande.

De nya malmöbornas möjligheter att göra sin stämman hörd måste få större uppmärksamhet.

- Utveckla kontakterna mellan medborgare och förtroendevalda.
- Parlamentarisk översyn av partiernas uppgifter i förhållande till kommunen.
- Ge de politiska partierna goda möjligheter att verka.
- Politiska partier tar ansvar för medborgardialogen.
- Använd de möjligheter nätet ger att fördjupa demokratin.
- Stöd till föreningslivet.
- Följ spontandebatten i de sociala medierna.
- Särskilda insatser för nyinflyttade.
- Aktiviteter för att behålla de äldres engagemang för och möjligheter till demokratiskt inflytande.
- Ett nära samarbete med och stöd till studieförbunden.
- Gör den kommunala servicen mera lättillgänglig.
- Informationsmaterial på flera språk.
- Riktade insatser för att personer med funktionsnedsättningar också ska kunna delta i samhället på lika villkor.

Jämställdhet - ett bättre liv för kvinnor och män

Vi lever i ett patriarkalt samhälle där kvinnor och män fortfarande inte har samma livsvillkor. Det handlar till exempel om skillnader i lön, i möjligheter att göra karriär och om skillnader i hälsa och trygghet. Ett samhälle som godtar olika villkor på grund av någons kön kan vi socialdemokrater aldrig acceptera.

En traditionell syn på kvinnligt och manligt kan tvinga individen till personliga uttryck som i grunden kan kännas främmande för honom eller henne.

Människans frihet att skapa sin egen identitet innebär också ett fritt val att utveckla egenskaper och personlighetsdrag, utan hänsyn till om dessa traditionellt har ansetts tillhöra den kvinnliga eller manliga sfären.

Jämställdhetsarbetet kan inte stanna vid de kommunala förvaltningarnas gränser. Vi socialdemokrater måste tvärtom ha modet att konfrontera livsstilar och värderingar i den breda befolkningen, om vi ska kunna nå det samhälle, där jämställdheten är en del av den självklara grundvalen för livet.

Jämställdhetens möjligheter börjar vid födseln. Familjelivet skapar den första rollfördelning som bestämmer hur könsidentiteten kommer att förverkligas. Ett samhälle, som har jämställdheten som en av sina grundvärderingar, har som uppgift att hjälpa föräldrar att skapa en ram för familjelivet, som är baserat på likvärdiga livsvillkor för pojkar och flickor, och som långsiktigt ger barnen möjlighet att leva ett jämställt liv.

Kommunens verksamheter måste på samma sätt vara genomsytrade av jämställdhetsarbetet.

Missförhållanden som gör att kvinnor eller män, pojkar eller flickor hamnar i underläge beroende på sin könstillhörighet måste förändras, attityder som cementerar sådana missförhållanden måste bearbetas. Här har politiken en viktig roll att ge förutsättningar för att alla ska behandlas lika och få samma möjligheter från förskolan till ålderdomshemmet.

Arbetsmarknaden har en tydlig könsuppdelning. En stor del av Malmös arbetsmarknad består av hårda och lågt betalda arbeten i vård och omsorg och av rutinarbeten i handel och i servicebranschen. I denna lågt avlönade och slitsamma del av arbetsmarknaden arbetar till övervägande del kvinnor.

- Stimulera debatten om mäns och kvinnors livsvillkor i media, i föreningslivet och i den offentliga sektorn.
- Aktivt arbete på bredast möjliga front i befolkningen för att påverka inställningen till jämställdhet och skapa de reella möjligheterna att få den förverkligad.
- Personal i kommunal verksamhet som möter föräldrar ska aktivt främja värderingar och en livsstil baserad på jämställdhet.
- Analysera barns och ungdomars fritidsliv och fritidsvanor i ett jämställdhetsperspektiv och se till att det satsas lika mycket på flickors som pojkars fritid.
- Skapa former och metoder för ökad jämställdhet inom kommunens institutioner.
- Insatser för att skapa en arbetsmarknad där både män och kvinnor kan göra sig gällande på lika villkor
- Arbeta för att kommunens bolag och styrelse är förebilder vad gäller jämställdhet, med sikte på att hälften av alla styrelseordförande och vd:ar ska vara kvinnor.

- Fortsatt satsning på jämställda förskolor och skolor.

Nya jobb i ett dynamiskt näringsliv

Malmö måste ha ett aktivt och blomstrande näringsliv. Stadens utveckling och malmöbornas möjligheter att försörja sig är helt beroende av hur vi lyckas med näringslivsfrågorna. För oss socialdemokrater är näringslivet inte lika med den privata sektorn. Det offentliga och det privata bildar tillsammans basen för produktion och försörjning. Privat och offentligt är ömsesidigt beroende av varannat, båda delar är nödvändiga för samhällets utveckling.

Utgångsläget i Malmö är bättre än på länge. Med de senaste femton årens politik har vi socialdemokrater fått till stånd en genomgripande förändring av staden. Vår profil som en miljövänlig stad på god väg mot det uthålliga samhället, vår nya roll som högskolestad, det dramatiskt förbättrade kommunikationsläget, den pågående utvecklingen inom framtidsbranscher som läkemedel, grön teknologi, it och media bådär gott för framtiden.

Bristen på bostäder är emellertid ett varningstecken. Bostäder måste finnas överhuvudtaget, men framförallt måste vi ha ett tillräckligt antal hyresrätter, som kan svara på de behov av att snabbt hitta och utan större problem kunna lämna en bostad, som ett modernt näringsliv kräver.

I den globala konkurrensen är kreativitet, kunskap och tillgänglighet de viktigaste posterna. Ett socialdemokratiskt styrt Malmö kommer att fortsätta utveckla Malmö som en kreativ miljö, attraktiv för det framtida näringslivet. När vi utformar Malmös fysiska miljö, stadens gatumiljöer, parker, torg och andra mötesplatser ska vi alltid utgå ifrån att det är malmöbornas både vardagsrum och festlokal vi skapar.

Ett liv rikt på intryck och upplevelser är själva jordmånen för kreativiteten. Kulturlivet i hela dess spännvidd måste ha en god jordmån i Malmö, hela vägen från institutionskultur till gatukultur, från tradition till djärvt nyskapande. Nya impulser ger nya tankar och nya möjligheter. Vi måste därför hela tiden vara öppna för inspel från den internationella konst- och kulturvärlden.

Den rika och dynamiska ungdomskultur som håller på att etableras i Malmö, och den unga, öppna, livsstil som alltmer präglar staden, måste ges goda förutsättningar. Det är i denna miljö idéerna till morgondagens värld kommer till. Det hållbara samhället kommer att ställa stora krav på teknisk utveckling, på nya produkter och på utveckling av gamla för att nå höga miljöprestanda. Nya tjänster kommer att krävas för att motsvara de krav den nya tekniken kräver. I

detta sammanhang kan tanken på en industriell förnyelse, på en återfödelse för industrimalmö bli intressant. Avancerad industriproduktion kräver och för med sig avancerad tjänsteproduktion, vilket sammantaget skapar högt mervärde.

Avancerade städer med avancerade ekonomier och näringsliv kräver goda förbindelser med omvärlden, stora internationella kontaktytor och en blandad befolkning med en bred kunskaps- och erfarenhetsbakgrund. Allt detta är på plats i Malmö. Det är styrkor som vi ska bygga ut.

Vi ska vara aktiva i arbetet med att integrera Öresundsregionen. Vi måste få till stånd en gemensam Öresundsarbetsmarknad utan gränshinder. Fortsatt förbättring av den regionala kollektivtrafiken och insatser för att Kastrups flygplats får behålla sin status som internationell storflygplats är viktigt även för Malmö. Utbyggnaden av Malmö Hamn till en plats där tåg, bil och båt kan mötas effektiviserar godshanteringen och ger Malmö stora möjligheter att bli en viktig transportnod i Södra Östersjön.

Malmö har en självklar plats i centrum av Öresundsregionens utbildningslandskap. Med sina elva universitet och 150 000 studenter är Öresundsregionen ett av Europas ledande kunskapskluster. Hur vi utnyttjar det omfattande kunnande som finns i detta kluster kan bli avgörande för både Malmös och Öresundsregionens framtid.

Utbildning är ingalunda liktydig med högskoleverksamhet. Kunskapsinnehållet i service och produktion förändras ständigt, detta är ett tema som gäller näringslivet i dess helhet. Även i fråga om innovationer, uppfinningar, nyföretagande och nya organisationsformer är en bred och återkommande utbildningsverksamhet viktig. En uppgradering av kunskapsinnehållet i servicebranschen bör ges särskild uppmärksamhet. De praktiska yrkesutbildningarnas och den företagsförlagda utbildningens plats i Malmö ska därför betonas

Kommande ESS-projekt i Lund är ett nytt stort steg framåt för hela Öresundsregionen. Detta ger även möjligheter för att utveckla samarbetet med Hamburg. Vi måste redan nu vara aktiva i arbetet med att förebereda den storregion Öresundsregionen-nordvästra Tyskland som bli möjlig när Fehmarn-Bält förbindelsen öppnar. För oss är det självklart att stråket Malmö/Lund-Köpenhamn-Hamburg ska vara ryggraden i en sådan region.

För att skapa det nya måste kunskapen vara på plats. Att Malmö högskola utvecklas till universitet är en viktig åtgärd för att höja den allmänna kunskapsnivån och för att skapa de nya kunskaper vi behöver för att utveckla Malmös näringsliv.

Vi satsar på samarbete. Vi har ett gott utgångsläge, men står samtidigt inför stora utmaningar.

I ett samarbete mellan Malmö Stad, företrädare för fackföreningarna, näringslivet och enskilda firmor, högskola och andra utbildningsanordnare och, ska vi ta tag i såväl de brister och möjligheter som är viktiga för att skapa goda förhållanden för näringslivet. Inte minst vill vi satsa på att utveckla och stödja det nätverksbyggande som har visat sig ha stor betydelse för nyföretagande.

Samarbetet gäller inte minst för hur vi utvecklar den fysiska staden. Turism och besöksnäringar spelar en allt större roll. Vi vill att Malmö ska bli en stad man reser till. Malmö ska därför vara en stad med rikt utbud av internationellt gångbara arrangemang. Attraktivitet vilar i stor utsträckning även på vilka inköpsmöjligheter det finns. Vi vill göra insatser för att uppgradera Malmös handelsliv, för att göra det mera intressant för en internationell publik. Det kan bli intressant att i samarbete med handeln skapa nya stadsmiljöer, specialdesignade för vissa typer av handel.

Näringslivspolitik, arbetsmarknadspolitik och utbildningspolitik hänger tätt samman. En väl fungerande arbetsmarknadspolitik och ett utbildningsväsende som ser till att det finns människor med rätt utbildning, som kan söka och utföra nya arbetsuppgifter är ett måste för att näringslivet ska kunna fungera. För den som söker ett arbete eller vill byta till annan sysselsättning, måste samhället kunna ställa upp med såväl möjligheter till kvalifikation som hjälp med att hitta det nya jobbet.

Vissa kategorier har svårare att ta sig in på arbetsmarknaden än andra. De kan bero på att yrkeskunskaperna inte bedöms vara tillräckliga eller att man inte har skaffat sig den nödvändiga erfarenheten, för att få ett arbete. Ibland kan det handla om ren diskriminering, där man på grund av ovidkommande sociala faktorer inte får ett jobb. I ett vidare perspektiv är det viktigt för näringslivet och därmed för samhället i dess helhet att all den kompetens som finns hos malmöborna också kommer till nytta.

Vi vill arbeta aktivt för att avdramatisera mötet mellan arbetsgivare och arbetssökande. Genom att skapa kontakter mellan företagare och dem som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden vill vi visa på det obefogade motstånd som gör att många kompetenta malmöbor inte får jobb.

- Den hållbara staden är basen för näringslivsutvecklingen.
- I mångfaldens Malmö skapas framtidens näringsliv.
- Förbättra Malmös ställning som kommunikationscentrum.
- Insatser för Kastrups flygplats.
- Utveckla hamnen i Malmö till en viktig nod för godstrafik.

- Turism och besöksnäringar i fokus.
- Utveckla Malmös ställning som handelsstad.
- Ett rikt kulturliv i en stadsmiljö rik på upplevelser.
- Ökad mångfald i utbudet av bostäder.
- Teknikutveckling och industriell förnyelse.
- Ta tillvara på kunskaper och innovationsförmåga.
- Ökad tonvikt vid praktiska utbildningsvägar och företagsförlagd utbildning.
- Satsa på möten mellan företagare och malmöbor som har långt från arbetsmarknaden.
- Kontinuerlig bevakning av utbildningsbehovet på arbetsmarknaden i samarbete med fack och företagare.
- Medverka till att det inrättas praktikplatser bland annat för ungdomar, människor med funktionsnedsättning och nyanlända till Sverige
- Samarbete med arbetsförmedlingen för att stärka den enskildes kvalifikationer, till exempel med utbildning och praktik.
- Att ta tillvara på de nyanlända invånarnas utbildning.
- Insatser för den vidare integrationen av Öresundsregioner.
- Medverka till en större region Öresundsregionen-nordvästra Tyskland.
- Stärk linjen Malmö/Lund-Köpenhamn-Hamburg.

Nya hus i en rikare stadsmiljö

En utpräglad urban livsstil har kommit på plats i Malmö. Den ställer nya krav både på boendets och på stadens utformning. Detta är en utmaning som vi ska ta till vara.

Den djärva arkitekturen, den täta, spännande miljön och det rika sociala livet tillhör de urbanitetens kännemärken som ska ha en viktig plats i planerna för nytt byggande. Boendena och stadens offentliga miljöer ska vara sådana, att det ska vara intressant för ett brett spektrum av malmöbor att bosätta sig i alla stadsdelar och bostadsområden

Det handlar om att skapa rikare och mera levande stadsmiljöer. En insats är att komma tillrätta med den utarmning av torgmiljöer och serviceutbud som karakteriserar vissa områden, och i stället skapa livfullare torg och nya, små centra. En kompletterande bostadsbebyggelse ger ett ökat befolkningsunderlag som också kan medföra ett bättre utbud av handel och service.

Det finns fortfarande gott om plats för förtätning, framförallt i efterkrigstidens storskaliga områden. När vi gör Malmö tätare, tar vi fasta på Malmös tradition

av att vara just en tät, intensiv stad. Att bygga Malmö tätare får dock inte ske på bekostnad av att Malmö ska vara en grön stad. Inte minst i vårt arbete för att bryta segregationen, är stadsdelens innehåll av bostäder och offentlig miljö viktigt. I vissa områden i Malmö handlar det om att få fler att vilja flytta in och färre att vilja flytta ut. Ett socialt blandat boende är en viktig ingrediens för att nå större integration. En kompletterande bebyggelse behövs i många stadsdelar för att nå detta socialt blandade boende.

Det kan handla om att bygga bostadsrätter i hyresrättsområden, hyresrätter i områden som är dominerade av bostadsrätter, eller att få ökad variation i områden med endast ett fåtal lägenhetsstorlekar. Vi kan även tänka oss att försöka få till stånd markbyten för att ge förutsättningar för ett byggande med mera blandade upplåtelseformer

Att utveckla tydliga profiler i de olika bostadsområdena kan öka attraktiviteten, Det kan handla om ett höghus, som bryter en monoton huslinje, det kan handla om att bygga speciellt utformade boenden för människor med en mera profilerad livsstil. Det är också viktigt att verka för ett ökat inflytande för de boende över såväl bostaden som gemensamma utrymmen och utemiljön.

Ett rikare lokalt arbetsliv ger också en rikare social miljö. Möjligheten att spränga in icke störande industri och serviceverksamhet i bostadsområden kan vara en väg framåt.

De så kallade miljonprogramsområdena har stora möjligheter att utvecklas. Dessa områden har ofta en bra grundläggande struktur, med välplanerade lägenheter. Men ombyggnads- och upprustningsbehovet växer snabbt, och miljön behöver byggas om för att motsvara de krav som dagens malmöbor kan ställa. Vi vill att dessa områden ska byggas om så att de blir ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara. Positiva exempel hur detta kan göras är ekostaden Augustenborg och MKBs hus i området Herrgården i Rosengård.

- Satsa på en urban stadsmiljö med ett flertal markerade profiler.
- Särskilda satsningar på miljonprogramsområdena i syfte att göra dem ekonomiskt, ekologiskt och socialt hållbara.
- Ett socialt blandat boende bör eftersträvas för att nå ökad integration. Alla ska kunna önska och finna ett boende i hela staden.
- Framhåll hyresrättens betydelse för rörlighet på bostadsmarknaden.
- Kompletteringsbygg i glesare områden och utveckla stadsdelen när nya bostäder byggs.
- Kom tillrätta med ensidig lägenhetssammansättningen. Bygg till det som saknas vad gäller storlek och upplåtelseform.

- Undersök möjligheter till markbyten för att kunna skapa mer blandade upplåtelseformer.
- Öka underlaget för att service och annan verksamhet med kompletterande bebyggelse.
- Öka attraktiviteten med satsning på yttermiljö, rusta upp torg, underlätta för eller skapa nya lokala attraktiviteter som berikar det kulturella och sociala livet.
- Alla nya bostäder som byggs skall vara tillgängliga för alla.
- Fortsätta använda Malmömodellen och säger fortsatt nej till marknadshyror.

Bostäder-bygga, hitta, ha råd att bo

Det är i grunden en statlig uppgift att se till så att alla människor kan få ett passande boende med en rimlig standard till en överkomlig kostnad. Med ständigt växande problem på bostadsmarknaden får politiken inte kapitulera och hänvisa till marknaden.

Det är svårt för många malmöbor att hitta en bostad. Vi ser att hur det ojämlika samhället slår igenom på bostadsmarknaden. Det är de unga, det är människor med låga inkomster och med få kontakter som främst drabbas av en bostadsmarknad, som inte längre är i balans. För många människor är hyresrätten det första och ofta också det enda möjliga valet.

Kommunens insatser måste i första hand rikta sig till dem som har det svårast på bostadsmarknaden. Alla upplåtelseformer behövs, men som situationen ser ut nu, måste insatserna i första hand handla om hyresrätter.

Ingen får vara chanslös eller förbisedd i sökandet efter ett hyreskontrakt. En väl fungerande bostadsförmedling är nödvändig för att även bostadssökande som inte är så hemma på hur marknaden fungerar ska kunna få kvalificerad hjälp och en rättvis behandling. Vi ska därför följa utvecklingen av den nya bostadsförmedlingen Boplats Syd, för att se i vilken utsträckning denna uppfyller kraven på service åt bostadssökande.

Bristen på bostäder har för alltför många Malmöbor kommit att innebära att man överhuvudtaget inte har något eget boende. Malmö stad måste här vara beredda att gå in med särskilda insatser för att alla malmöbor ska ha någonstans att bo.

Den kraftiga befolkningstillväxten betyder att efterfrågan på bostäder fortsatt kommer att vara stor. Under den kommande mandatperioden kommer vi att arbeta för att det byggs 6 000 nya bostäder. Fler bostäder behöver byggas så att

alla malmöborna kan skaffa sig en bostad. Även om staten har huvudansvaret för våra möjligheter att bedriva en aktiv bostadspolitik, ska vi använda de instrument som står oss till bud, så att mer blir byggt till rimliga kostnader.

MKB har en central roll, eftersom det är det enda instrument som kommunen har direkt rådighet över. MKB:s uppdrag att bygga och förvalta bostäder med alla malmöbor som målgrupp måste därför betonas.

Praktiska försök har visat att det går att bygga billigare, även med bibehållen kvalitet. Det handlar bland annat om att rationalisera byggprocessen. Framförallt mindre byggföretag har varit framgångsrika på detta område. Kommunen kan i ett aktivt samarbete med byggherrar utveckla detta byggande.

Omflyttningen på bostadsmarknaden har stor betydelse för vilka lägenheter som kan ställas till förfogande. Bostaden har fått allt större betydelse som en del av livsprojektet, produktanpassning och specialutformning i enlighet med livsstilen blir allt viktigare. Förutom att ge ökad kvalitet i boendet, kan fler sådana specialutformade boenden öka viljan att flytta, och därmed också tillgången på äldre billigare lägenheter. På samma sätt är det viktigt att genom kompletteringsbyggnation öka möjligheterna för äldre att hitta ett passande nytt boende, gärna i anslutning till den tidigare bostaden.

I Malmö finns många trångbodda familjer. Detta är lika mycket en bostadspolitisk fråga som ett socialt problem. Kommunen har genom MKB positiva erfarenheter av hur man kan arbeta för att minska trångboddheten. Det här arbetat måste fortsätta även under kommande mandatperiod.

Integreringen av Öresundsregionen medför att Malmös bostadsmarknad blir alltmer beroende av vad som händer i kommunerna runt Malmö, främst i sydvästra Skåne och Köpenhamnsområdet. Ett ökat samarbete med dessa kommuner är nödvändigt om vi ska kunna möta de behov som nu växer fram.

- Bostadsbristen kräver statliga insatser så att t.ex. hyresrätten subventioneras som andra upplåtelseformer.
- Vi socialdemokrater kommer därför att ställa krav på den statliga politiken.
- 6000 nya bostäder under mandatperioden.
- Alla upplåtelseformer behövs, men hyresrätten ska ha högsta prioritet.
- Ökade insatser för att lösa den unga generationens bostadsproblem.
- Följ upp och utveckla bostadsförmedlingen Boplats Syds verksamhet.
- Särskild uppmärksamhet på hemlösas möjligheter att få bostad.
- Bygg rätt bostäder i förhållande till efterfrågan.

- Stärka MKB:s möjligheter att bygga mer med tonvikt på lägenheter till rimliga priser
- Inga hyresrätter i MKB ska ombildas till bostadsrätter
- Aktivt samarbete med byggherrar för effektivare byggnation till rimliga kostnader.
- Ökat samarbete mellan kommunerna.
- Aktivt arbeta för att bli av med trångboddheten.

Klimat och bostäder

Bostäderna har större klimatpåverkan än något annat område. De bostäder vi bygger i dag kommer att finnas långt in i framtiden. De hus som redan finns är inte byggda för de stora krav på miljöanpassat byggande, som vi nu ställer. Vi måste här arbeta på två fronter, dels se till att nybyggnationen består av minst lågenergihus byggda enligt höga miljökrav, dels rusta upp det gamla beståndet, så att de vad gäller energiförbrukning motsvara samma krav som nybyggnation.

En stor del av Malmös bostäder ingår i miljonprogrammet och dess omedelbara efterföljare. Dessa hus är nu 30 år och äldre. Upprustningsbehoven växer nu snabbt i dessa hus. I de fall MKB inte är ägare till husen är det viktigt att kommunen använder de instrument vi har för att sätta press på de privata fastighetsägarna. Vi socialdemokrater kan aldrig tillåta att människor bor bland mögel och skadedjur. En viktig del av nödvändiga upprustningen är att se till så att byggnaderna blir långsiktigt klimatanpassade.

Insatser begränsas inte till kommunalt ägda byggandet. Även de privata förvaltarna måste med. Ett samarbete mellan kommunen och dessa, bland annat i form av kunskapsöverföring, ska leda fram till både de omfattande insatser och mer begränsade åtgärder som behövs för att klimatanpassa fastighetsbeståndet.

Sambandet mellan boende och transporter är viktigt i många avseenden. De boende måste snabbt och enkelt kunna ta sig från bostaden till arbeten, för att göra inköp och klara allt annat som hör livet till. Samtidigt är det en samhällsangelägenhet att transporterna fungerar effektivt och tar så lite mark som möjligt i anspråk. Det handlar här både om den enskildes ekonomi, om samhällsekonomi och om att skapa ett hållbart samhälle.

I planeringen för det framtida byggande måste därför trafikpolitiken spela stor roll. Byggandet ska framförallt lokaliseras i anslutning till transportkorridorer för kollektivtrafiken, där inte minst den framtida spårvägen kommer att få en viktig roll.

- Miljonprogrammets hus en stor energisparpotential. Utnyttja denna, inte minst vid reparation och ombyggnad.
- Insatser för att få ökad andel lågenergihus i nyproduktionen.
- Insatser för att öka klimatåtgärder även vid ombyggnad i det privata beståndet
- Beakta sambandet mellan byggande och transporter. Bygg nytt i anslutning till transportkorridorer för kollektivtrafiken.
- Verka för en boendemiljö som främjar de boendes hälsa.
- Vid förtätning i miljonprogrammets områden ska vi även verka för att skapa en grön och roskapande utemiljö.

Kultur och livsstil i Malmö

Malmö har alla förutsättningar på plats för en dynamisk kulturutveckling. Befolkningens mångfald, den dynamiska öppenheten, det geografiska läget med stora kulturcentra inom rimligt avstånd, malmöbornas rörlighet och förmåga att ta till sig nya intryck; allt samspelar just nu för att Malmö ska kunna formulera den moderna världens kulturella uttryck.

Vi ser hur det globaliserade samhällets alla livsstilar allt mer präglar malmöbornas sätt att leva och därmed stadens kulturella profil. I detta samhälle har kulturen blivit ett självklart bärande element, så självklart att vi kanske inte alltid får syn på det.

I detta nya samhälle, med dess dramatiskt ökade kommunikationsmöjligheter, kan Malmös mångfald av språkliga och kulturella gemenskaper hålla kontakt med världens olika kulturcentra och samtidigt vara med om att skapa en ny, spännande, gemensam lokal kultur.

Den kulturella atmosfären i en stad med tillgång till en kultur som spänner över hela fältet, från avancerade produktioner till utbud av mera underhållande karaktär, har stor betydelse för människor vilja att slå sig ner i staden och för att få företag att etablera sig. Även denna mera praktiska aspekt av kulturlivet måste beaktas när vi formar stadens kulturliv.

I ett samhälle, som vilar på kommunikation och kreativitet, är tillgången till det kulturella kapitalet viktigare än någonsin. Kulturlivets oerhörda betydelse för personlig utveckling innebär, att de som står utanför får ständigt sämre möjligheter att ta sin plats i samhället; att deras beroende och underläge kontinuerligt förstärks.

Skillnader i livsvillkor slår igenom med full kraft i kulturlivet. Institutionernas publik motsvarar fortfarande inte på något sätt Malmös befolkning; eget utövande, närvaron i Malmös rika och mångsidiga kulturliv begränsas fortfarande av socialt arv, av ekonomiska möjligheter, av språkliga och kulturella hinder.

En av kulturpolitikens viktigaste uppgifter är att alla malmöbor ska kunna ta del av Malmös kulturella och sociala rikedom. Varje malmöbo ska leva i känslan av att vara en del av den spännande, moderna värld som nu växer fram.

Kulturlivet är därför i allra högsta grad en gemensam, politisk angelägenhet. Kulturpolitikens roll är att stödja och utveckla kulturlivet; att frigöra kreativitet, fantasi och mångfald. Med en aktiv och orädd kulturpolitik får vi ett större handlingsrum för samhällsutvecklingen, och individens möjligheter att utforma sin egen verklighet och skapa sig ett rikare liv blir större.

Malmö är som få städer präglade av den moderna migrationen. Inte många malmöbor är födda i staden. Detta kan skapa rotlöshet, främlingskap och en känsla av att inte höra till.

Mer är någonsin är det därför viktigt att känna platsens historia, att få veta varför den stad och det land man bor i har blivit som de är. Det liv som levs i Malmö i dag har samtidigt i stor utsträckning sina rötter utanför staden och utanför Sverige. Därför måste även migranternas historia få plats i Malmös historiebild. Om vi kan skapa en gemensam historia av Malmös och migranternas förflutna, kan detta bli ett kitt som hjälper till att skapa en gemensam malmöidentitet, som håller hålla befolkningen samman.

I detta perspektiv blir 1900-talets historia särskilt viktig. Det finns därför ett stort behov att bygga upp utställningar med Malmö museum som bas, för att denna epok ska kunna visas för malmöborna. Det finns hos många malmöbor, inte minst bland dem som varit verksamma vid Malmös industrier, ett levande intresse för att delta i skapandet av en sådan verksamhet. Åtskillig dokumentation har redan ställts samman. Detta intresse måste tas tillvara.

- Stöd ett kulturliv som är baserat på Malmös hela bredd och mångfald
- Målet att upphäva den sociala bakgrundens betydelse för delaktighet ska stå i kulturpolitikens centrum
- Insatser för att skapa kunskaper om migrationens historia i Malmö och dess betydelse för stadens utveckling.
- Beakta kulturens roll som attraktiv kraft för människor och näringsliv

- Museiverksamhet kring Malmös 1900-tals historia och med ett museum som skildrar industristaden Malmö, arbetarrörelsens och arbetslivets historia i ett brett upplagt arbete där intresserade malmöbor får delta
- Fortsätt arbetet med att finna finansiering till ett nytt konstmuseum för att kunna skapa en mötesplats och visa Malmöbornas konstskatter

Aktivitet och eget skapandet

En socialdemokratisk fritids- och kulturpolitik är baserad på ett gemensamt ansvar för individens utveckling. Detta ansvar kan utövas av långsiktigt arbetande föreningar, spontant bildade organisationer och av den offentliga sektorn.

Vi socialdemokrater ser hela människan, hennes individuella behov och hennes behov av umgänge, över generationsgränser, i kända och i nya sammanhang.

Att utveckla kreativitet kring ett eget skapande är en av hörnstenarna i socialdemokratisk fritids- och kulturpolitik. Sverige hör enligt internationella bedömningar till världens främsta nationer när det handlar om kreativitet och innovationsförmåga. Detta kan till stor del hänföras till verksamheten i folkrörelserna. Det offentliga insatser för att stödja och säkerställa arenor för föreningsliv för självständigt skapande har också varit viktiga. Den grundläggande offentligt stödda utbildning som vi bland annat ser i landets kommunala musik- och kulturskolor har haft en stor roll, inte minst för det som kallas de svenska musikundren.

Föreningslivet har en anmärkningsvärt stark ställning i Malmö, mycket beroende på en målmedveten socialdemokratisk politik. Denna är grundad såväl på föreningarnas självständighet, som på samhällets erkännande av hur viktiga föreningarna är för samhällsbygget i dess helhet.

Föreningarnas roll får inte reduceras till att bli entreprenörer till kommunen, men kommunen måste axla sitt ansvar för att ge goda möjligheter till ett blomstrande föreningsliv. Långsiktigt hållbara spelregler, med klara riktlinjer för ekonomiskt stöd är en förutsättning för att föreningslivet ska vara goda. I en stad som Malmö där förutsättningarna, behov och önskemål från medborgarna förändras i ett högt tempo, är en ständigt pågående dialog mellan föreningsliv och kommun nödvändigt, för att både föreningslivet och stödet till det är baserat på behoven och möjligheterna i det Malmö som nu växer fram.

Vi ser alltmer en livsstil ta form, som är baserad på förändring och sökande. I arbetet med föreningslivet är det därför viktigt att öka uppmärksamheten på mera spontant bildade och lösligt organiserade föreningar och nätverk, på att skapa plattformar, där malmöborna i mindre formaliserad verksamhet kan söka kontakt och utveckla sina förmågor.

Både kommunens anställda och aktiva i föreningslivet ska stimuleras till utbildning och vidareutveckling för att vara på nivå med en snabbt föränderlig värld.

I idrottens värld ska det finnas möjligheter till både långsiktig metodisk träning för att nå toppresultaten, och för den dagliga motionen i närområdet. Vi ska erbjuda anläggningar och mötesplatser, där det enkelt och naturligt går att kombinera träning och mänskligt umgänge.

De små detaljerna är lika viktiga som de stora övergripande lösningarna. Frågor om konstgräs och skicket på omklädningsrummen i ett ytterområde är lika viktiga som standarden på de stora paradanläggningarna. Det är till sist standarden på den enskilde malmöbons liv som avgör stadens kvalitet.

Alltför många malmöbor har bister i simkunnighet. Vi slår vakt om att alla barn ska kunna ta del av simundervisning, och att alla vuxna som har brister i simkunnighet ska kunna lära sig simma. För att underlätta detta mål vi satsa på ytterligare en badanläggning vilken företrädesvis bör placeras i ett område som är underförsörjt med badmöjligheter.

- Respekt för föreningslivets självständighet
- Dialog med föreningar och folkrörelser om villkoren för samverkan
- Definiera skiljelinjen mellan kommunens och föreningslivets verksamhetsområden
- Ekonomiskt stöd för att folkrörelser och föreningar ska kunna fylla sin viktiga och solidariska funktion i samhällslivet.
- Täck hela skalan av idrottsverksamhet från daglig motion till elitidrott
- Gå idrottslivet tillmötes i kravet på konstgräs.
- Ny badanläggning
- Arbeta för kommunens möjligheter att bedriva kompletterande verksamhet i kommunal regi.
- Mötesplatser med strukturerad och ostrukturerad verksamhet för alla generationer, där människor med olika bakgrund kan mötas.
- Öppenhet för malmöbornas vilja att skapa egna verksamheter.
- Stärk vidareutbildning av fritidspersonal, gärna i samverkan med föreningslivet.
- Former för mötet institution-förening-individ utvecklas.
- Rikligt stöd för samlingslokaler till arrangörer.
- Stöd till erfarenhetsutbyte mellan arrangörer.
- Malmöns förenings- och kulturliv görs tillgängligt för funktionshindrade.
- Utredda ridsportens anläggningsbehov

Nya och gamla mötesplatser

Internet är vår tids största mötesplats. Här utövas en intensiv social verksamhet. Kunskap och information befinner sig på ett klicks avstånd, och möjligheterna att skaffa material som utgångspunkt för eget skapande är näst intill obegränsade. Med It har vi dessutom fått ett verktyg för helt nya produkter. Detta verktyg måste komma hela befolkningen till del, kunskapen om metoderna och möjligheterna att använda nätets möjligheter måste bli allmän egendom.

Vi vill därför påbörja en karläggning över kunskapsläge och om hur tillgången till nätet och IT-verktygen ser ut.

Vi vill verka för att det etableras ett trådlöst nätverk i hela innerstaden, kring vissa punkter ute i stadsdelarna, och på alla allmänna kommunikationsmedel, för att rejält öka tillgängligheten.

För att höja den allmänna kunskapsnivån behövs utbildningsinsatser där bildningsförbunden kan vara ryggraden för verksamheten.

Internet är en mötesplats i sig, men mötet med den fysiska människan kan inte ersättas med den elektroniskt baserade kontakten. It-verkstäder skulle kunna vara en vidareutveckling på andra former av konstverkstäder, där likasinnade kan hitta varandra och utveckla it-baserad konst, kultur och informationsverksamhet.

Internet har medfört att kommunikation och skapande kring såväl text som bild har förstärkts.

En ny form av Cross Culture har utvecklats där film, animation, musik och texter kombineras i ständigt nya former. Detta är nyskapande, men samtidigt ett nyskapande som till sist i stor del är beroende av traditionella konstformer.

Det är en av kulturpolitikens uppgifter att slå bryggor mellan dessa olika världar. I ett gemensamt arbete mellan traditionella institutioner och it-världen kan kulturellt DNA föras fram och tillbaka. Detta kan även vara en metod att överbrygga uppsplattningen mellan åldrar och sociala grupper.

Inte minst viktigt är detta med socialdemokratins tydliga markering på barn- och ungdomskultur. Ska vi nå barn- och ungdom, måste vi också kunna spela på barn- och ungdomskulturens arenor; ha dem som en startpunkt för ungdomarnas fortsatta kulturella utveckling.

- Särskilda satsningar på barns och ungdomars kultur och fritidsliv.
- Utveckla musik- och kulturskolan med nya arenor för skapande och upplevelse.

- Bygg ut trådlösa nätverk
- Bredda kunskapen om möjligheten att använda It och Internet
- Bygg upp It-verkstäder för gemensamt skapande
- Utveckla former och platser för samarbete mellan kulturinstitutionerna och it-kreatörer
- Samarbete med studieförbunden för att bygga upp It-miljöer kring lärande och skapande .

Bilden och ordet

I Malmö har vi redan lagt en god grund för att utveckla kulturlivet kring de centrala begreppen bilden och ordet.

Efterfrågan på film har inte minst med de nya mediernas genomslag blivit allt större. Malmö är en av landets filmfestivaltätaste städer och här finns redan en stabil bas för dokumentärfilm. I Malmös omland i regionen börjar ett regionalt filmcentrum utvecklas. Utgångsläget är gott för en fortsatt utveckling av filmpolitiken. Insatser för att bygga upp en bas av filmskapare genom utbildningsinsatser och produktionsstöd till angelägna och spännande projekt är några av framgångsvägarna.

Närhet till bibliotek, samarbete med främjandeorganisationer och annat föreningsliv för att försvara litteraturens roll i människors liv är viktiga ingredienser för att vi ska behålla tätplatsen som ett av världens mest läsande folk.

Det senaste årets larmrapporter har visat att läsning inte längre är en självklar del i ett svenskt barns vardag - vare sig i skolan eller hemma. Allt fler aktiviteter konkurrerar om barnens uppmärksamhet

Biblioteken är tillsammans med skolan den viktigaste institutionen för att ge alla malmöbor tillgång till litteratur och tryckt information. De är också vår största resurs för att hålla stadens språkliga mångfald vid liv. Biblioteken måste hitta nya verksamhetsformer som gör att de kan behålla och öka sin attraktivitet, utan att deras fokus på det skrivna ordet går förlorat.

- Samtliga bibliotek ska ha generösa öppettider med god tillgänglighet till samtliga medier.
- Mångsidigare biblioteksverksamhet för att öka malmöbornas läsande.
- Samarbete med och stöd till studieförbund och främjandeorganisationer för att öka kulturellt deltagande med barn och ungdoms språkliga utveckling i centrum

Förskola för ett liv i jämlikhet

Förskolan är till för barnens skull. Verksamheten ska utgå från barnets behov, inte minst när dessa handlar om närhet och trygghet.

Förskolans betydelse för barnets fortsatta utveckling är väl dokumenterad. Eftersom de första årens upplevelser, brister och resurser har stor, och i bland avgörande betydelse för människans framtida liv, har samhället ett alldeles särskilt ansvar för denna tid. Samhällets roll att utjämna skillnader i livsvillkor är aldrig så viktig som under barnets första år.

Den socialdemokratiska förskolemodellen som omfattar utvecklande pedagogik och god omsorg under hela dagen är en viktig del av samhället. I förskolan lär sig barnen att integrera med andra barn, tränar svenska språket och får relation till andra vuxna än sina föräldrar.

Alla som önskar ska erbjudas plats åt sina barn i förskolan inom de lagstadgade fyra månaderna. Målsättningen är att så fort det är möjligt utöka tiden i förskolan för föräldraledigas barn till 30 timmar i veckan. För att detta ska bli möjligt krävs en kraftig utbyggnad av förskoleplatser. Uteförskolor är ett populärt och efterfrågat alternativ som ska erbjudas till fler.

I en stad som Malmö, där barn sinsemellan har mycket olika förutsättningar, är en förskola med hög kompetens ett nödvändigt instrument för att skapa likvärdiga och jämlika livsvillkor. Till förskolans viktigaste roller hör att ge barnen ett gemensamt språk och den första träningen i att i trygghet möta den moderna världens mångfald. De snabbt skiftande förutsättningar för barns uppväxt som kännetecknar en stad som Malmö, måste också sätta sina spår i förskolans verksamhet. En kontinuerlig kompetensutveckling, i vilken både former och innehåll i verksamheten utmanas, är både ett nödvändigt stöd för personalen och en tillgång för barnen.

I det nödvändiga kvalitetsarbetet krävs samarbete med forskning, och en utvärdering av verksamheten som är lika mycket baserad på professionalitet som på upplevda värden. De kunskaper och förväntningar föräldrarna kan tillföra är en av de viktigaste grunderna för en bra förskoleverksamhet.

.En väl fungerande förskola har stor betydelse för föräldrarnas möjligheter att delta i arbetslivet, och är därmed även viktig för jämställdheten. Barnomsorg för heltidsarbetande föräldrar ställer därför höga krav både på kvalitet och tillgänglighet. Om barnen ska orka vara på förskolan hela dagen krävs för det först att barngrupperna inte är för stora och personaltätheten är tillräckligt hög. Tillgängligheten måste vara anpassad efter att föräldrar arbetar heltid, pendlar och dessutom har oregelbundna och obekväma arbetstider. Det långsiktiga målet är en allmänförskola för alla barn från 3 års ålder.

- Stegvis utbyggnad av förskolan i riktning mot en allmän förskola från 3 års ålder.
- Full behovstäckning inom de lagstadgade tre månaderna.
- Se barnen i ett omvärldsperspektiv
- Föräldrarnas kunskaper om sina barn ska vara en kunskap för förskolan.
- Kvalitetsutveckling och utvärdering baserad på forskning, professionalitet och brukarbedömning
- Utöka tiden för föräldraledigas barn till 30 timmar per vecka så fort det är möjligt.
- Öka personaltätheten och minska barngruppernas storlek i såväl förskolan som skolbarnomsorgen..
- Tillgodose behov av barnsomsorg på kvällar och nätter.

Den nödvändiga kunskapen - den breda kunskapen

Kunskapen är den enskilt viktigaste komponenten för att skapa jämlika livsvillkor. Att lyckas i skolan är inte bara en fråga om framtida yrkesval och försörjning. Barn och ungdomar som klarar sin skolgång, klarar också av sina liv bättre. Risken att hamna i kriminalitet och drogmissbruk är betydligt mindre, om man har lyckats med sin skolgång.

Alla barn har kapacitet att lära men de lär alla på olika sätt. Det är skolans uppgift att utforma undervisningen på ett sådant sätt att den passar alla. Om ett barn misslyckas i skolan är det skolans fel och inte barnets. Elevens alla personliga möjligheter ska utvecklas med en rikare personlighet som mål. Ett smalt, ensidigt fokus på kunskapsinhämtning är i ett längre perspektiv ett hinder för lärande.

Att ha uppnått de mål som skolan ställer för kunskaper, att ha skaffat sig de instrument som behövs för ett lärande utanför skolan, vilket blir allt viktigare, att ha en god förmåga att kunna samarbeta med andra, att kunna reflektera över sitt eget liv och ha förmågan att agera på egen hand, allt detta måste vara på plats när eleven en dag lämnar skolan för det vuxna livet. Barn och ungdomar skaffar sig bara en del av sitt kunnande i skolan, och blir påverkade av väldigt mycket utanför skolan. Men skolan är trots allt den viktigaste institutionen under uppväxttiden. En hög kvalitet på skolan är därför en förutsättning för en hög kvalitet på livet.

Vi ser ett samband mellan skolk och studiesociala problem. Skolket är ett symptom på att elever mår dåligt i skolan och kan ha många orsaker. Skolk är ett

beteende som ökar risken att hamna i kriminalitet.. Insatser för att minska elevfrånvaron med riktade stödåtgärder måste därför vara en stor del av skolans arbete.

- En allsidig skola som ser till barns och ungdomars alla behov av kunskaper och färdigheter
- Alla elever som går ut grundskolan skall ha klarat behörighetskraven för gymnasiet
- Arbeta aktivt för att minska elevfrånvaron med riktade stödåtgärder.

Skoltidens betydelse, demokratin och språkets särställning

Skolan ska, lika lite som barn- och ungdomsåren i sin helhet, ses som en transportsträcka till vuxen livet. Skoltiden är en tid som ska levas i sin egen rätt. Därför ska barn och unga kunna ställa krav på att skoltiden blir en stimulerande och upplevelserik tid som man ser tillbaka på med glädje.

Enligt socialdemokratins ideal ska demokratin genomsyra hela samhällslivet, inte minst arbetslivet. Den demokratiska livsstilen måste vara på plats redan under barn och ungdomstiden. Skolan är såväl elevers som lärares arbetsplats, och verksamheten ska vila på demokratins grundval. Därför vill vi slå vakt om och utveckla elevdemokratin för att ge den en självklar plats i skolans vardagliga arbete

Malmös komplicerade verklighet betyder att barn och ungdomar lever mycket olika liv, med mycket olika möjligheter. De resurser och brister som finns i de ungas sammantagna livssituation spelar stor roll för möjligheterna att lyckas i skolan.

Dessa resurser och brister kan ha högst olika bakgrund. Det kan handla om klass, etnicitet, kön. Det gäller att inte falla för förutfattade meningar utan ha modet att prova tidigare värderingar och ställningstaganden. En miljö som kan förefalla fattig, kan vid närmare granskning visa sig ha påfallande rikedomar, en resursrik miljö kan innehålla stora brister.

En socialdemokratisk skolpolitik utgår från alla barns lika värde. Vår stora utmaning är att minska klyftorna och bryta segregationen. Oavsett bakgrund ska alla barn ges en reell chans att utveckla de kunskaper och färdigheter som behövs för att lägga grunden till ett bra liv.

För att nå detta mål måste skolans resurser fördelas efter behov både på grupp- och individnivå. Resurser till elever i behov av särskilt stöd måste alltid finnas till hands.

Tillgång till ett fullt utvecklat språk och språkliga färdigheter är avgörande för både kommunikation och för identitet. Språket har därför en särställning när det handlar om elevens förmåga att bearbeta och hantera såväl kunskapsstoff som hela sin livssituation.

Den enskilde malmöbarns tillgång till olika språkliga världar är ett faktum, som idag gäller praktiskt taget hela befolkningen. Detta kan vara en av individens största tillgångar, men kan också innefatta påtagliga riskmoment. Om identitetsutvecklingen bygger på ett illa utvecklat språk, kan hela processen bli ofullständig; oförmågan att kommunicera på ett fullständigt språk kan leda till att individen inte hittar sin plats i det sociala sammanhanget. Att ha ett fullt utvecklat modersmål är en av de viktigaste tillgångarna för att klara sig i samhället, och för att kunna lära sig ytterligare språk. För dem som har annat modersmål än svenska, vill vi därför erbjuda modersmålsundervisning från första klass. Då svenskan är det för alla gemensamma språket, har detta en självklar särställning.

I en självklart mångspråkig stad som Malmö, måste skolan ha spetskompetens i frågor som rör flerspråkighet. Vi vill därför lägga ytterligare tonvikt vid den forskning kring tvåspråkighet som bedrivs vid ”Mångfaldens skola” och Malmö högskola.

Elever med sämre utgångsmöjligheter, blyga barn, försiktiga barn, barn med koncentrationssvårigheter, har svårare att hitta sin plats i stora grupper och i stora skolenheter. Det är därför viktigt att skolmiljön är överblickbar, såväl för personal som för barn. Skolans stora möjligheter att arbeta med olika gruppstorlekar måste bättre tas till vara, och de långsiktiga strävandena att skapa skolenheter med färre elever måste fortsätta.

Dagens skola orsakar könsburna roller vilket yttrar sig på olika sätt. Vi vill medverka till en ökad medvetenhet av pedagogiska och sociala insatser så att alla oavsett kön ska ges en bra utbildning.

- En skola genomsyrad av demokratins ideal.
- Resursfördelning efter behov
- De största elevgrupperna i grundskolan ska minskas till ca 20 elever
- Tillräckliga resurser till elever i behov av särskilt stöd.
- Metodutveckling och sociala insatser för att möta pojkars och flickors olika behov i skolan.
- Tillgången till fullständiga språk är ett baskrav för all skolverksamhet

- Fullgoda kunskaper i svenska är ett absolut krav
- Modersmålsundervisning ska erbjudas från första klass
- Forskning om tvåspråkighet ska stimuleras
- Planera och bygga mindre skolenheter.
- Förbättra skolbarnomsorgen som ett led i att förbättra elevernas livskvalitet.
- Varje rektorsområde ska ha tillgång till ett elevhälsoteam med kurator och skolsköterska.

Teori, praktik och samhället kring skolan

Kopplingen mellan teori och praktik är oerhört viktigt i inlärningsprocessen. Därför vill vi stärka samarbetet mellan näringsliv, högskola och andra offentliga inrättningar, inte minst i elevernas närmiljö.

Fortfarande står de praktiska yrkesutbildningarna lägre i kurs än de som är mera teoretiskt betonade. Samtidigt blir kunskapsinnehållet i dessa utbildningar ständigt större, och deras betydelse väger allt tyngre. Den låga status, som dessa utbildningar har på många håll, får även direkta följor för yrkesutövarens upplevelse av sitt eget mänskliga värde. Att höja statusen på de praktiska yrkesutbildningarna är en nödvändig åtgärd för att dessa yrken ska uppfattas som så värdefulla som de i realiteten är.

Ett sätt att markera alla utbildningars lika betydelse och värde är att skolorna utvecklas till blandade skolor, som erbjuder både praktiska och teoretiska program. Det är även viktigt för elevernas sociala utveckling, och för samhället i dess helhet, att fler sådana skolor kommer till stånd. De ger rikare möjligheter till möten mellan elever med olika utbildningsmål, och därmed också större förmåga att umgås med människor ut olika yrkesmiljöer i det framtida livet.

Vi var i Malmö först med att satsa på lärlingsutbildning. Vi vill fortsätta våra insatser för att skapa en modern lärlingsutbildning, som är anpassad till möjligheterna på dagens och morgondagens arbetsmarknad.

- Höja statusen på yrkesutbildningar i Malmö.
- Fler skolor med både teoretiska och praktiska program.
- Utveckla lärlingsutbildningen.
- Mer och bättre koppling mellan teori och praktik.
- Stärkt samarbetet mellan skola och omvärld.

Pedagogiken och barnets värld

De starkt förändrade livsvillkor som vuxit fram i Malmö, måste också få ett genomslag i skolan. Malmös nya verklighet kräver ett pedagogiskt gensvar och nya pedagogiska ansatser, baserade på de enskilda barnens högst olika verkligheter.

Kunskaper om den miljö barnen lever i kan vara en viktig en källa för pedagogisk förnyelse.

Skolans anställda måste ha goda möjlighet att ta del av forskningsresultat på området, och att initiera och bedriva egen forskning, gärna i samarbete med lärarhögskolan i Malmö.

Goda kunskaper om elevens hem- och fritidsmiljö är viktiga om vi ska kunna skapa en skola som utgår från eleven. Ett nära samarbete med föräldrar och andra resurspersoner för barnet är avgörande för skolans möjligheter att skaffa dessa insikter.

Mångfalden i Malmö kräver att detta samarbete hittar nya former, och att man inom skolverksamheten överväger att i större utsträckning tillsätta specialfunktioner för ett sådant samarbete.

Ett aktivt samarbete med framgångsrika skolor och samhällen är andra viktiga inslag för att förbättra sambandet mellan undervisning och elevens liv i stort.

Utvärderingen av elevens arbete och kunskaper måste sättas i förhållande till elevens möjligheter och behov. Bedömning får inte begränsas till ögonblicksbilder, utan ska vara del av en ständigt pågående process. Ett stelbent kontrollsystem som vilar på hårt låsta mål ger en icke förändringsbar skola, som inte kan anpassas till elevens individuella behov och verklighet.

Målet för den socialdemokratiska skolpolitiken är utvecklingen av hela individen. Utvärdering måste därför handla om betydligt mer än om hur eleven når vissa fastställda mål för ämneskunskaper.

På samma sätt måste utvärdering av skolans resultat vila på hur den motsvarar elevernas behov, sedda både i ett snävare kunskapsperspektiv och i ett bredare mänskligt perspektiv.

- Mer kunskaper om samspelet mellan barns och ungdomars uppväxtmiljö och därav följande behov av pedagogisk utveckling.

- Utarbeta processinriktad utvärdering som vilar på elevens möjligheter och behov.
- Utveckla verktygen för utvärdering av de olika skolorna
- Ökad satsning på kompetensutveckling för all personal i skolan
- Ökad tyngd på föräldrasamverkan och samarbetet skola-hem.

Den röda tråden i en sammanhållen skola

En gemensam skola för alla skapar en gemensam bas för alla barn. I en sådan skola kan barn och ungdomar med olika bakgrunder träffas, lära känna varandra och lära sig att umgås med varandra. Det ger skolungdomarna en rikare tillvaro, och möjligheter att skapa sociala färdigheter, som de har nytta av i hela sitt liv. I globaliseringens tidevarv, där möten mellan kulturerna är på väg att bli normalfallet, kan sådana färdigheter vara skillnaden mellan att lyckas och misslyckas.

Skolans värld har blivit en splittrad värld, på gott och ont. Större variation med icke-kommunala skolor och flera specialinriktade skolor ger ungdomarna större möjligheter att söka en utbildning som passar den egna läggningen och de personliga möjligheterna bäst. Samtidigt krymper möjligheterna att skapa de gemensamma skolmiljöer som hittills varit grundläggande för sammanhållningen i det svenska samhället. .

För att ge eleverna fler chanser att göra personliga val, måste vi också fortsätta att i den kommunala skolan utveckla olika skolprofiler.

Samtidigt krävs ett ökat kommunalt inflytande även över de icke-kommunala skolorna, för att värna demokratin och nå såväl mångfald som sammanhållning.

Eleven ska kunna följa en röd tråd genom hela sin utbildning, och ska så problemfritt som möjligt kunna skifta mellan olika skolor. Därför måste ett kvardröjande stadietänkande och i många avseenden konstruerade skillnader mellan skolformer övervinnas

- Kommunalt inflytande över fristående skolor
- En sammanhållen grundskola och utvecklat samarbetet mellan grundskola, gymnasieskola och högskola.
- Fortsatt utveckling av olika skolprofiler
- Socialt rika skolmiljöer, baserade på möten mellan elever och lärare med olika bakgrund.
- Malmö kommunala skolor ska vara de mest attraktiva att jobba på.

En skola för alla

Den socialdemokratiska skolan lägger stor vikt såväl vid kunskapen som vid människors förmåga att umgås med varandra, vid de värderingar som styr vårt handlande, hur de kommer stånd och hur de förverkligas.

En jämställd skola tillhör de grundläggande målen. Detta betyder att både pojkar och flickor ska ha samma möjlighet att nå skolans mål, och att förutfattade idéer om könsroller inte ska tillåtas påverka val av yrke och utbildning.

Den moderna världen är en värld där kulturell och etnisk mångfald i närmiljön ständigt växer och där individen i allt större utsträckning skapar och omskapar sin identitet. Det gruppvis mångkulturella övergår alltmer i individuella, fritt valda identiteter. Ökande mångfald och öppnare livsstilar ger en bättre grund för möjligheter att uttrycka den personliga särarten. Den kan handla om etnisk, kulturell och sexuell identitet, det kan handla om olika sätt att tolka könsrollen. Allt detta ger både individen och samhället ett rikare liv. Skolan har ett ansvar för att i sitt arbete med värderingar och attityder arbeta för och skapa respekt för detta individuella frigörelsearbete.

- En skola som ser till mångfaldens möjligheter
- Aktivt arbete i skolan för förståelse och acceptans för etnicitet, individers olika livsstil och sexualitet
- Fortsatta satsningar på genuspedagoger och genuspedagogik.
- Fortbilda personalen vad gäller genus och hbt-perspektiv.
- Jämställdhetsarbetet måste genomsyra hela skolan från förskolan till komvux
- Jämn fördelning mellan män och kvinnor bland skolans personal.

När skoldagen är slut

Barns hemmiljöer ser mycket olika ut. Möjligheterna att fylla tiden mellan skolans slut och när familjelivet börjar med ett vettigt innehåll, är av mycket olika karaktär. I sämsta fall, är det just under denna tid som de första försöken till destruktiva gängbildningar tar sin form. Engagemanget från skolans sida för tiden efter skoldagens slut, måste få ökad uppmärksamhet.

- Öka personaltätheten i skolbarnomsorgen

- Erbjud bra fritidsverksamhet även för de äldre skolbarnen.

En ny chans i ett livslångt lärande

I socialdemokratins Sverige ska ingen människa behöva känna att det sista tåget har gått. Vi har som en utgångspunkt att man genom att vidareutbilda sig, omskola sig eller skaffa sig en helt ny utbildning, som leder till ett nytt yrke, ska kunna ändra inriktning på sitt liv.

Denna utgångspunkt är produktiv även för samhället i stort. I en snabbt föränderlig värld, där produkter, sättet att producera och innehållet i varor och tjänster ständigt förändras, är människors vilja och förmåga till förändring en av samhällets största tillgångar.

Den kommunala vuxenutbildningen har därför en betydande vikt i den socialdemokratiska utbildningspolitiken. Vuxenutbildningen måste ha resurser att möta de krav som en föränderlig arbetsmarknad.

Studieförbunden erbjuder kurser som är inriktade på att utveckla såväl yrkeskompetens som mer allmänna färdigheter. Den speciella pedagogik och de arbetsformer som är utmärkande för studieförbunden, är en viktig tillgång för malmöbornas möjligheter att hitta en form för utbildning som passar egna önskemål och behov. De är en viktig resurs för Malmö och ska därför ha goda möjligheter att bedriva och utveckla sin verksamhet,

- Fortsätta satsningen på den kommunala vuxenutbildningen.
- Utveckla förutsättningar för distansutbildning
- Goda möjligheter för studieförbundens verksamhet.

Malmö som högskolestad

Malmöborna har av fortfarande låg genomsnittlig utbildningsnivå. Många ungdomar kommer fortfarande från familjer utan tradition för långa utbildningar, eller från en bakgrund där kunskapen om det svenska utbildningsväsendet är begränsad. Att ha en högskola på orten gör det enklare för dessa ungdomar att ta steget in i högskolevärlden. Att Malmö högskola får universitets status är viktigt inte minst för dem som har längst väg till högskolestudier.

Malmö ska vara en studentvänlig stad. I ett nära samarbete mellan Malmö stad och studentkåren ska vi utveckla Malmös kvaliteter som studentstad, med ett bra bostadsutbud, studievänliga miljöer, ett rikt kultur och nöjesliv, och en livsmiljö som i allmänhet gör Malmö till en bra och kul studentstad att vistas i.

Malmö ska också som stad kunna vara en tillgång för forskning och undervisning. Vi ska kunna uppmuntra och samarbeta kring exempelvis pedagogisk forskning, tematiska studier och nya metoder för undervisning. Sådana samarbeten kan utveckla såväl Malmö högskolas verksamhet som det civila livet i Malmö.

- Malmö högskola ska få universitetsstatus med forskningsresurser och rätt att examinera.
- Medverka i samarbeten mellan Malmö högskola, Malmö stad näringsliv, fackliga och andra organisationer
- I samarbete med studentkåren göra Malmö till en ännu bättre studentstad
- Särskild uppmärksamhet på studenters bostadsbehov
- Skapa ett rikt kultur- och nöjesliv.

Förutsättningar för ett gott liv för alla malmöbor

Jämlika livsvillkor är den yttersta garanten för den sociala hållbarheten. Stora klassklyftor och fattigdom sliter både på enskilda människor och på samhället i sin helhet. Klassklyftor är dyra för samhället; de förhindrar att mänskliga resurser kommer till sin rätt. Klassklyftor underminerar det ömsesidiga förtroende som krävs för att ett samhälle ska hålla samman. Ett samhälle som glider isär, blir ett ständigt otryggare samhälle, och på längre sikt inte socialt hållbart.

De sociala frågorna har därför ett direkt samband med jämlikhetspolitiken. Undersökningar har under lång tid visat att människor med låga inkomster, dålig utbildning, som lever i arbetslöshet, otrygghet och dåliga boendeförhållanden har sämre hälsa än de som lever under stabila levnadsförhållanden. Barn som växer upp i miljöer präglade av fattigdom har genomsnittligt sämre tandhälsa, sämre betyg i skolan, är oftare sjuka och riskerar i större utsträckning att hamna i kriminalitet och drogmissbruk. Fattiga människor har i genomsnitt kortare livslängd, än de som lever ett välbeställt liv. Social rättvisa är en fråga om liv eller död.

Den pågående förändringen av den statliga politiken, som stegvis överger ett tänkande som handlar om det övergripande samhällsansvaret, och alltmer blir en

politik för individualisering och ökade klyftor, kommer efterhand att försämra allt fler människors livsvillkor. Resultatet av denna politik kommer att bli, att det goda livet åter blir reserverat för en liten del av befolkningen.

Det individuella ansvaret är viktigt i ett samhälle där människor ska vara fria att fatta egna beslut och styra över sin egen livsföring. Men grunden för att detta är att samhället i sin grundstruktur ger individen resurser och kapacitet att ta detta ansvar. Ett samhälle grundat på stora skillnader i livsvillkor skapar fattigdom, sjukdom och dålig utbildning, vilket hindrar den enskilde från att kunna ta sitt samhällsliga och individuella ansvar.

Socialdemokratien står för en allmän välfärdspolitik, baserad på jämlikhet. För att förverkliga denna grundläggande jämlikhet måste en del av samhällets resurser fördelas ojämnt. Särskilda insatser måste nå de mest utsatta, för att deras levnadsnivå ska kunna närma sig den som gäller för flertalet invånare.

Men dessa speciella insatser är inte nog. Den övergripande politiken måste angripa den ojämlika fördelningen av makt, pengar och andra resurser, som idag hindrar så många att ta makten över sitt eget liv.

För socialdemokraterna i Malmö betyder detta, att vi måste fortsätta fördela kommunens resurser efter behov. Noggranna studier av hur befolkningen har det, hur malmöborna lever och vilka möjligheter de har, måste ligga till grund för hur vi fördelar skattepengarna.

Detta fördelningssystem ska i så liten utsträckning som möjligt riktas till den enskilde individen. I socialdemokraternas Malmö ska kommunen inte peka ut enskilda malmöbor, och framförallt inte barn, som fattiga eller behövande.

Alla malmöbor har rätt till en god hälsa.

En god hälsa är förutsättningen för ett gott liv. Befolkningens hälsoläge är en samhällsövergripande fråga som ytterst handlar om hur samhället är organiserat och om hur resurser fördelas. Politiken för ett gott hälsoläge i hela befolkningen kan därför inte begränsas till att vara en fråga om den enskilde personens levnadsvanor.

Jämsides med att det grundläggande välfärdsarbetet att sörja för goda bostäder, tillräckliga kunskaper för att få ett arbete, och kompetens att klara sig i samhällslivet, måste staden emellertid också kunna stå till tjänst med de praktiska råden om hur man i vardagen grundlägger en god hälsa. På områden där vi kan se uppenbara brister i hälsoläget kan specialinsatser vara nödvändiga.

Det kan handla om insatser för att förbättra tandhälsan, om att öka föräldrars insikter i hur man skapar de bästa hälsoförbättrande åtgärderna för sina barn, där kostvanor och behoven av fysisk aktivitet tillhör de viktigaste.

Även om ohälsotalen följer det mönster som gäller i alla sociala sammanhang, där socialt utsatta människor har de sämsta förutsättningarna och de största problemen, är hälsofrågorna ingalunda specifika för människor med mindre resurser. Vällevnadssjukdomar och resultaten av en ohälsosam livsstil finner vi i alla samhällslager. Med tanke på de följder en bristande hälsa har både för den enskilde och för samhället i stort, är det en uppgift för kommunen att skapa förutsättningar för en sund livsstil i hela kommunen. Vanor som grundläggs tidigt har störst chans att överleva. I de miljöer som barn vistas i, förskola, dagis, skolbarnomsorg måste därför hälsoaspekten alltid vara närvarande.

Det finns starka intressen som tjänar mycket pengar på att skapa en ohälsosam livsstil. Nya företeelser som är direkta hot mot hälsan skapas ständigt. Det kan handla om mode, om syn på människan, om livsstilsförändringar. Framförallt ungdomar är känsliga för denna marknadsföring av en hälsovådlig livsstil.

Denna arena måste bevakas kontinuerligt för att hälsoansvariga i Malmö ska kunna bedöma vilka hälsovådliga trender som är på väg och för att kunna bemöta dem innan de ställer till med för stor skada.

- Arbeta med att komma tillrätta med de sociala och strukturella faktorer som skapar ohälsa.
- Målinriktad resursfördelning för att utjämna hälsoskillnader
- Åtgärder som förbättrar hälsoläget i hela kommunen, men med tonvikt på utsatta områden.
- Bevaka livsstilsindustrin, gör hälsobedömningar av trender på väg fram, genomför motåtgärder
- Mycket motion och sund mat i alla barns och ungdomars livsmiljöer.

En bra start i livet är starten på ett bra liv.

Olika förutsättningar i livsmiljö förstärks under hela uppväxten, och ger barnen inträdesbiljett till helt olika verkligheter när de väl är vuxna. Det finns en förutsättningsklyfta mellan barn som växer upp i olika miljöer i Malmö och det är samhällets ansvar att denna förutsättningsklyfta täpps till.

När vi arbetar med barns uppväxtvillkor måste vi utgå från en helhetssyn på barnets tillvaro, hela vägen, från fosterstadium till inträdet i det vuxna livet.

Punktvisa insatser kan ibland vara tillräckliga, men löser sällan de övergripande problemen.

Det handlar om att ge goda förutsättningar för föräldrar, om att komplettera det som saknas, och om att ta tillvara på det som finns, om att hitta och bygga på resurser i barnets uppväxtmiljö. Resurser vilka inte alltid uppmärksammas vid ett första ögonkast. Inte minst i en inflyttarstad som Malmö, måste vi vara öppna för att nya malmöbor med sin livsstil, kan ha resurser och möjligheter som man i brist på insikt i den gällande bakgrunden inte omedelbart får syn på.

Det finns högst påtagliga problem som skapar skillnader i förutsättningar.

Yttermiljön är ett sådant. En fattig yttre miljö, en hård sliten miljö som begränsar möjligheter till lek och umgänge är ett hinder för både intellektuell och social utveckling.

Trångboddhet försvårar för föräldrar att leva upp till sitt föräldraansvar; det är en stor påfrestning för familjesammanhållning och ett hinder för en framgångsrik skolgång.

Hemlösheten är bostadsproblemets mest extrema yttring. Inget barn ska växa upp utan ett eget hem att vistas i.

Det är en självklarhet att malmöföräldrar har olika syn på barndomen och på målet med barnuppfostran. Olika värderingar och sätt att uppfostra barn kan emellertid vara ett hinder för barns möjligheter att leva ett liv som är på nivå med de flesta andras. Det kan ge en fattigare barndom med resultatet att det vuxna livets möjligheter begränsas för vissa och öppnas för andra. Det kan handla om olika syn på flickors och pojkars roll, olika syn på vad som är målet med barnuppfostran, om barns rätt till självständighet kontra krav på lydnad.

Barn som inte växer upp med sina föräldrar, eller som kommer hit utan föräldrar eller släktingar är särskilt sårbara. De kräver därför särskilda åtgärder och ett särskilt skydd.

- Rätt kompetens för dem som arbetar med ungdomar. Ta tillvara på den kompetens som skaffats i föreningsliv och i ett liv i förortsmiljö
- Goda kunskaper om positivt och negativt i barns uppväxtmiljöer
- Stöd nätverksbyggen i arbetet med värderingar som styr barns uppfostran
- Barn utan föräldrar har högsta prioritet, då deras trygghet och säkerhet är helt beroende av samhällets insatser
- Sprid kunskap om möjligheter för blivande föräldrar att få hjälp med att skapa goda förhållanden för barnet under graviditeten och den första tiden efter förlossningen
- Styrk föräldrar i föräldrarollen och betona det gemensamma ansvaret
- Alla barn ska ha lika rättigheter till skolgång och till undervisning i skolans alla ämnen

- Skillnader i simkunnighet mellan barn i Malmö är oförsvarbart stor. Vi kommer satsa på att skola och föreningsliv gör insatser för att komma tillrätta med detta.
- Skapa hemlika miljöer för trångbodda, som föräldrar och barn kan söka upp, så att föräldrarna kan få möjlighet att ägna sig åt ett eller några barn i taget.
- Satsa på brobyggare med insikt i skillnader mellan barnens olika världar och de värderingar och livsstilar som gäller i samhället i stort.
- Såväl barn som föräldrar ska ha klart för sig, att Sverige är ett samhälle grundat på jämställdhet, och att detta gäller alla som bor i Sverige. Pojkar och flickor ska ha samman möjligheter till ett eget liv, till självbestämmande, och till ett socialt liv. Inga skilda regelverk för pojkar och flickor.
- Det är viktigt att de ungdomar som önskar och deras föräldrar erbjuds lättillgängligt stöd och rådgivning vid t.ex. missbruks- och relationsproblem.
- Verka för att stärka samarbetet mellan barnhälsovård, förskola, skola och socialtjänst.
- Verka för att fler malmöbor ska få tillgång till familjecentraler.

När det brister på allvar

Drogmissbruk, sexuellt våld, kriminalitet och prostitution, är de yttersta följderna av utsatthet. Här har vi att förhålla oss till mänskliga tragedier, vilka sätter strålkastarljuset på samhällets tillkortakommanden i dess uppgift att skapa positiva levnadsförhållanden för människor. Inte minst handlar detta om barns och ungdomars uppväxtvillkor.

Som socialdemokrater menar vi att samhället aldrig får dra sig tillbaka när det gäller dessa frågor. Att dra ner på samhällets resurser och föra över allt mer pengar till den rikare delen av befolkningen, innebär att möjligheterna att komma tillrätta med dessa problem minskar. Följden blir en ökad misär och en sämre och otryggare tillvaro för alla.

Det handlar om att röja undan grogrunden för dessa problem. Det handlar om att fördjupa kunskapen om vilka faktorer det är som gör, att det trots allt bara är en minoritet som drabbas trots ett svårt utgångsläge, och det handlar om att med kraft gå in och stoppa de krafter som håller i gång kriminaliteten, och inte minst handeln med droger.

Den kriminella banan grundläggs ofta tidigt i livet. Skolk kan vara en signal att en ung människa hamnat snett och är på väg in i kriminalitet. Vi vet också, att det finns en kriminell karriär, där den kriminella utvecklingen följer ett visst mönster. Ungdomar som har dåliga sociala kontakter och/eller en dålig hemmiljö, löper större risk att rekryteras av kriminella organisationer. Detsamma gäller barn och ungdomar med föräldrar som har problem att axla sin uppfostrarroll.

Resurser, ett ökat kunnande och metoder för att bearbeta de miljöer som är en grogrund för kriminalitet måste skapas, och de kriminella gängens rekryteringsbas måste undanröjas. Ett förebyggande arbete och tidiga sociala insatser måste sättas in.

Den som söker vård och behandling för drogmissbruk, måste få detta medan motivationen är stark. Missbruksbehandlingen måste ske parallellt med stöd som möjliggör för individen att ordna upp sin i övrigt många gånger trassliga livssituation. Målet är ett liv utan droger med egen försörjning.

Kvinnors utsatthet måste ägnas särskild uppmärksamhet, detta då kvinnans position i samhället rent allmänt är svagare än mannens. Prostitution, tvångsäktenskap och våld mot kvinnor har sin grund i en syn, som innebär att kvinnan är ett underordnat objekt för manligt handlande. I ett långsiktigt arbete måste detta synsätt brytas i alla befolkningsgrupper, i ett arbete på kortare sikt måste kommunen med konkreta metoder skydda kvinnor från våld och säkerställa alla kvinnors rätt till att bestämma över sitt eget liv.

Detta innebär inte att den manliga delen av befolkningen är utan problem. Tvärtom visar statistiken med stor tydlighet att män är överrepresenterade som offer för våld, som kriminella, oftare begår våldshandlingar, oftare blir missbrukare. Vi har också att hantera en ökad manlig prostitution.

Många malmöbor har tvingats fly från krig. Den direkta upplevelsen av krig, svält, sjukdom, förföljelse och flykt skapar psykiska trauman som gräver djupa sår i människans själ; sår som kräver lång och avancerad behandling för att läkas. Kompetensen för att ta tag i dessa problem måste finnas på plats, inte minst på områden där man har hand om barn och unga.

Alla människor ska ha rätt till ett en bostad. Detta är en självklarhet, som inte har någon självklar lösning. Personer som länge stått utanför ett normalt socialt liv, människor med svårigheter att hantera sin ekonomi, med drogmissbruk, har ofta problem både med att komma in på bostadsmarknaden och att hantera ett boende. I stor utsträckning handlar det nu om att öka volymen på det vi redan gör, att arbeta för att förebygga vräkningar, utveckla det sociala boendestödet,

skaffa fler lägenheter, satsa på specialanpassade boenden och om att bygga ut och förbättra samarbetet med fastighetsägarna. Men vi måste också i större utsträckning möta de bostadssökande där de befinner sig. Då ett ordnat boende ofta är förutsättningen för att andra åtgärder ska lyckas, vill vi därför också i större utsträckning satsa på metoder som börjar med att skaffa en bostad varefter man tar tag i alla andra problem.

- Stärkta insatser för krigsskadade.
- Ökad vaksamhet på riskbeteenden hos barn och unga som kan vara start på en kriminell karriär. Inte minst skolket måste förhindras.
- Kartlägg miljöer som skapar och underhåller gängkriminalitet. Särskilda insatser för ungdomar som är i farozonen att bli rekryterade till kriminella gäng.
- Utveckla kommunens insatser för kvinnofrid, med särskild inriktning mot äldre kvinnor och kvinnor med funktionsnedsättning. Antalet platser måste baseras på behovet.
- Uppsökande verksamhet och hjälp för prostituerade att ta sig ur prostitution.
- Samarbete med polisen för att skärpa insatserna mot människohandel.
- Aktivt arbete för att följa och kartlägga sexhandeln på nätet
- Skapa möjligheter till omedelbar vård för drogmissbrukare
- Arbeta tillsammans med hela det civila samhället för att ge före detta kriminella och drogmissbrukare möjlighet till ett normaliserat liv.
- Ökad uppmärksamhet på könsbunden social problematik och goda möjligheter till professionellt bemötande och behandling
- Arbeta med modeller som har det egna boendet som startpunkt i det sociala rehabiliteringsarbetet.
- Skapa fler tränings- och övergångsboenden för hemlösa som inte klara av att hantera ett normalboende.
- Kommunala stödåtgärder till boende för att öka fastighetsägarnas vilja att hyra ut till hemlösa.

Trygghet mot brott

Brottsligheten kränker den värderingar om frihet, rättvisa och jämlikhet som socialdemokratisk politik vilar på. Alla människor har rätt att känna sig trygga i vardagen. Trygghet mot brott innebär att man inte ska behöva känna rädsla för att utsättas för övergrepp.

Samarbetet mellan skola, socialtjänst och polis (SSP) är en viktig del i arbete med förebyggande brottsbekämpning. Samarbetet möjliggör ett effektivt arbete

med unga som begår brott samtidigt som vi får bättre möjligheter att tidigt uppmärksamma och nå de ungdomar som riskerar att hamna i destruktiva miljöer.

Att socialdemokratin lägger stor vikt vid det brottsförebyggande arbetet innebär inte att det personliga ansvaret upphävs. När ett brott väl är begånget, är det samhällets roll att snabbt och tydligt gripa in för att med straffet visa brottslingen att det kriminella beteendet inte accepteras.

- Utveckla samarbete mellan kommun och polis för att förebygga och lokalisera brottslighet och för att komma överens om insatser.
- Stoppa brottskarriärer i tid. Hög prioritering på ungdomsbrottslighet. Snabba åtgärder och effektiv hantering.
- Ytterligare satsningar på ungdomstjänst, så att väntetiderna försvinner.
- Aktivt stöd till brottsoffer och vittnen.
- Synliga poliser som är närvarande i vardagen
- Verka för närpoliser med god lokalkännedom
- Droghmissbruk och drogförsäljning är en av kriminalitetens viktigaste arenor. Ett rakt och tydligt arbete på denna front eftersträvas.
- Bygg, plantera och förvalta utemiljöer så att de ger ökad trygghet och trygghetskänsla

Funktionsnedsättning

Socialdemokratins människosyn är fast förankrad i det absoluta människovärdet. Kravet på jämlikhet är för socialdemokratin den självklara och nödvändiga följderna av denna människosyn. Målet för vår politik är att vi ska alla kunna leva fullt ut efter våra individuella möjligheter, oberoende av ekonomisk status eller fysiska begränsningar.

Människor med funktionsnedsättningar har rätt att bli betraktade som individer, vilka enligt den generella välfärdspolitikens principer ska ha rätt till det stöd som behövs, för att personen ska kunna leva ett värdigt liv.

Med ett värdigt liv menar vi i stort individens rätt att fatta egna beslut, att utforma sitt liv efter egna behov och egna värderingar, att bli respekterad som medborgare och medmänniska, att ses som en resurs och att ha en självklar plats i samhällslivet.

Människor med funktionsnedsättningar har egna, unika erfarenheter som måste bli en tillgång även för andra människor och en del av kunskapen om samhället i stort. Funktionsnedsättningen i sig, men även den personliga historien av ett liv med funktionsnedsättning, kan vara ett hinder för socialt umgänge, för att ta plats i samhällslivet.

Stödinsatsen måste därför ofta handla att stärka självförtroende och självkänsla och om att utvidga de realistiska möjligheterna att skapa en livsföring med hög kvalitet.

Sammantaget ska insatserna för människor med funktionsnedsättning, precis som all annan kommunal verksamhet, utgå från medborgarens och individens behov. Det är individens värderingar, vilja och förmåga att forma sitt liv som ska bestämma utformningen av det kommunala stödet.

- Målet med kommunens insatser ska vara att personer med funktionsnedsättningar ska leva ett värdigt liv efter egen vilja och förutsättningar.
- Utveckling av mål och metoder för individ- och behovsorienterade insatser för personer med funktionsnedsättningar
- Fortsatt utbyggnaden av LSS-bostäder.
- Kompetensutveckling för att utveckla yrkesrollen, från att ta om hand till att vägleda och ge stöd.
- Insatser baserade både på professionell kunskap och brukarens värderingar och önskemål
- Öka kompetensen om funktionsnedsättningsfrågor bland förtroendevalda och anställda i Malmö stad.

Äldre i Malmö

Att leva i en värld stadd i snabb och ibland omvälvande förändring, i en stad som ständigt uppfinner sig själv på nytt, öppnar för nya möjligheter. Men det kan samtidigt utsätta människan för stora påfrestningar. Av naturliga skäl kan det vara svårare för äldre att möta en verklighet, som allt mer sällan stannar vid det välkända. Därför handlar den socialdemokratiska äldrepolitiken om så mycket mer än bara omvårdnadsinsatser. Vi måste ta oron inför den nya verkligheten på allvar, hjälpa människor att hitta rätt i en ny tillvaro, anpassa sig till den och även utnyttja dess fördelar.

På detta sätt kan även ålderdomen bli en stimulerande tid av utveckling, där ett långt livs erfarenheter paras med en ny tids möjligheter. På så sätt kan de äldres

erfarenheter i ännu större utsträckning bli en resurs både för enskilda människor och för samhället i dess helhet.

Att äldre ska kunna fortsätta ett aktivt och deltagande liv är alltså en av utgångspunkterna för vår politik. Men samtidigt måste denna politik respektera, att åldrandet har sina helt egna förutsättningar. För många är den en tid av reflexion över de egna erfarenheterna, det är en tid av mognad och insikt, som kräver en väl avvägd blandning av lugn, stillhet och nya impulser.

Att de rent basala behoven av mat och boende, av trygghet och säkerhet i vardagslivet uppfylls är en självklar del av den goda livskvaliteten.

Äldres möjligheter att få ett boende som är anpassat till den aktuella livssituationen måste beaktas. Fler alternativa boenden måste skapas och byggas, för att främja en trygg ålderdom.

I Malmö ser vi ett växande behov av insatser för demens. Demens är en svår och komplex sjukdom som tyvärr allt oftare drabbar yngre människor. Fortfarande kan man inte bota den. Men om diagnosen ställs tidigt kan medicinering leda till att aktivitetsförmågan behålls under en längre tid.

De som har kontakt med äldre, ger service och omvårdnad till äldre och som beslutar i frågor som berör äldre måste ha kunskap om de speciella förutsättningar som gäller för äldre.

Mänskliga relationer är till sist avgörande för livskvalitet och möjligheter till engagemang och utveckling. Även för äldre gäller att det måste finnas en grundläggande stabilitet i förhållandet till andra människor. Att ständigt möta nya ansikten inom vården och omsorgen skapar oro och otrygghet.

För många äldre är det viktigt att kunna hålla kontakten med de anhöriga. Anhöriga gör också stora insatser i omsorgsarbetet, som är viktiga för de äldres välbefinnande och livskvalitet. Anhörigas möjligheter att stödja äldre släktingar ska uppmuntras och ges ökat stöd. En del i detta är också att man ska kunna fortsätta leva ihop som ett par även när behovet av samhällets hjälp och stöd blir större. Detta kan vara en så grundläggande faktor för välbefinnande, att den inte får inskränkas av administrativa eller organisatoriska gränser.

Malmöbornas skilda språkliga bakgrund ska så långt möjligt också respekteras i äldreomsorgen. Detta inte minst beroende på att äldre riskerar att förlora språk som lärts in senare i livet. Att inte kunna ha språklig kontakt med sin omvärld, att inte kunna uttrycka önskemål och behov till personalen, är en av de största

inskränkningarna av livskvaliteten. Språkfrågan måste därför efterhand få allt större vikt inom vården.

Respekten för de äldres möjligheter att välja hur de vill leva sina liv måste vara grunden för kommunens insatser. Vi säger emellertid nej till en ideologiskt betingad privatisering av verksamheter för äldre, med fri etableringsrätt för privata företag, vilken urholkar äldrevårdens möjligheter att i dess helhet ge de äldre en god omvårdnad.

- Stödja anhöriga i deras insatser för äldre
- Garanterad rätt för par att bo tillsammans på särskilt boende om bägge så önskar, även om båda inte är i behov av vård och omsorg.
- Inventera bostadsbeståndet och formulera kriterier för tillgänglighet när stora delar av bostadsbeståndet ska byggas om eller renoveras.
- Samarbeta med MKB och andra bostadsförvaltare för att äldre med särskilda behov av tillgänglighet och bekvämlighet ska få ett behovsanpassat boende.
- Arbeta för fler alternativ av boenden anpassade för äldre, exempelvis fler trygghetsboenden.
- Äldre med svårigheter att uttrycka sig på svenska, ska så långt möjligt kunna använda sitt modersmål.
- Satsa på demensvården och även särskilda satsningar för yngre dementa.
- Öka kunskapen hos politiker och personal om åldrandets villkor.
- Satsningar på stöd för att möjliggöra en aktiv vardag och för att bryta ensamhet och isolering.
- Utforma dagverksamheter och mötesplatser för alla äldre.
- Bygg ut servicen för hjälp åt de äldre i hemmet för att minska riskerna för olycksfall i hemmiljön.
- Alla över 75 år erbjuds hembesök med hälsosamtal.
- Se till så att äldre får mat som är aptitlig både till utseende och smak.
- Maten ska vara av god kvalitet och tillagad med ekologiska produkter.
- Säkra kontinuitet och flexibiliteten i hemtjänsten i hela Malmö.
- Satsa resurser på kompetens- och statushöjning av hemtjänststyrket och öka anställningstryggheten för personalen.
- Färre ansikten att möta. Minska personalomsättningen.

Miljö – tänk globalt, agera lokalt

Miljöfrågorna är ett internationellt problem med direkt koppling till det kommunala planet. Det är i närmiljön och i vardagslivet många problem och lösningar finns. Kommunen är den beslutsnivå som är närmast medborgarnas liv och därmed också är viktigast om vi ska nå en ekologiskt hållbar utveckling.

Men det krävs ett samspel hela vägen för att miljöproblemen ska finna sin lösning. Internationella och nationella regler och politiker måste stärka kommunerna och ge dem goda möjligheter att bearbeta miljöfrågorna.

Malmös stora framgångar på miljöområdet kan till en del förklaras av, att vi arbetat aktivt på alla nivåer, att vi inte har varit rädda för att gå utanför kommunens och landets gränser för att hitta idéer till lösningar, samtidigt som vi har arbetat på ett sätt som är speciellt anpassat till den verklighet som råder i Malmö.

Vi måste fortsätta att vara aktiva på den internationella arenan för att skapa bästa möjliga grundval för miljöarbetet.

- Insatser på alla nivåer för att skapa goda förutsättningar för Malmös fortsatta miljöarbete
- Lär av och lär ut i det internationella samfundet

Medborgarengagemanget och de personliga praktiska insatserna för miljön är viktiga. Malmöborna måste få möjligheter att utöva sitt miljöansvar. Ett av kommunens viktigaste insatsområden är att tillhandahålla kunskap om hur man skapar en hållbar livsstil. Lärande för hållbar utveckling är en viktig komponent i dessa insatser.

Möjligheterna till återvinning måste bli bättre, både vad gäller förpackningar och ren materialåtervinning. Man ska inte behöva ha bil för att göra sig av med avfall på ett ansvarsfullt sätt.

Mer digital kommunikation är ett utmärkt sätt att spara papper. Detta bör vara normen i kommunala verksamheter och en viktig del av kommunens påverkansarbete i samarbetet med andra institutioner och företag.

Alldeles för lite matavfall återvinns i Malmö. Här måste vi höja tempot. Ett kommunövergripande sorteringssystem måste komma på plats och avfallskvarnar bör installeras vid ny och ombyggnad.

- Öka det egna miljöansvaret och medvetenheten hos alla malmöbor. Tätare system med återvinningsstationer som kan nås utan bil för bättre materialåtervinning
- Mer digital kommunikation för minskad pappersanvändning.
- Förbättrad återvinning av matavfall.
- Arbeta för upphämtning av grovsopor i Malmös bostadsområden

Ett transportsätt som har så lite miljöpåverkan som möjligt, tillhör de viktigaste insatsområdena. Biltrafikens problem handlar om att den tar mycket plats i anspråk, behöver mycket energi, skapar buller och avgaser och försvårar möjligheterna att skapa en god stadsmiljö. Biltrafikens påverkan måste minimeras samtidigt som en effektiv trafik både för person- och godstransporter skapas. Bussarna behöver vara av god kvalitet. Färre antal tjänsteresor och mindre pendling är några redskap för att minska trycket på transportsystemet.

- Cykel- och fotgängarperspektiv på stadens planering.
- Inrätta fler cykelställ, samt ett system med lånecyklar.
- Förläng gågatesystemet ner till Möllevångstorget
- Öka användningen av tyst asfalt.
- Satsa på kollektivtrafik och spårvägsutbyggnad.
- Färre resor. Fler video- och telefonkonferenser
- Mer distansarbete för att minska pendlingen.
- Insatser för att minska föroreningarna från båttrafiken.
- Utred konsekvenserna av vägtullar i Malmö
- Skapa omlastningscentraler för tung trafik
- Miljözoner för all trafik.
- Märk bilar med hänsyn till vilka zoner de får köra i för att underlätta kontroll.
- Dialog med Region Skåne och kranskommunerna för att få fler att åka kollektivt.
- Inför kvalitetsdokument på varje buss
- Samarbete med regionen för att utveckla bussfiler i staden och bussar som går på icke fossila bränslen och som bullrar mindre.
- Högre krav på kommunens bilpark. Tysta och giftfria däck. Strängare definition av vad som klassas som miljöbil
- Arbeta för att fler bilpooler inrättas.
- Utredda möjligheten att införa lägre hastighet på de gator i Malmö som är bullriga

Hur vi framställer och använder energi och energianvändningens avfallsprodukter får stor betydelse för våra möjligheter att komma tillrätta med klimatproblemen. Vi måste såväl sänka förbrukningen som satsa på energi som

kommer från förnybara källor. Den modell som vi har skapat i Västra hamnen, med låg energiförbrukning och mångsidig energiförsörjning baserad på många hållbara källor är en modell vi vill sprida i resten av kommunen.

- Fortsätta satsningen på solenergi
- Långsiktig utfasning av naturgas.
- Lokala system för energiproduktion som lokal vindkraft och biogas
- Intensifiera sparåtgärderna på energiområdet
- Lågenergihus och energisnåla byggmetoder både vid ny- och ombyggnad
- Breda upplysningsinsatser om möjligheter att spara energi och om de miljövänliga alternativen
- Krav på lägsta möjliga koldioxidutsläpp vid kommunal upphandling och annan kommunal verksamhet.

Vattnet är en av de viktigaste naturresurserna och vårt viktigaste livsmedel. Vi kan därför inte tumma på kvaliteten på vare sig det vatten vi har i våra kranar eller det som finns ute i naturen. Läkemedel som läcker ut i våra sjöar och vattendrag är ett problem som uppmärksammas alltmer. På grund av klimatförändringar och som en följd av de ständigt växande kommunikationerna ändras flora och faunan i våra vatten. Klorering är inte längre en tillräcklig metod för att komma tillrätta med skadliga mikroorganismer. Därför behöver denna metod kompletteras med behandling med ultraviolett ljus.

- Extra reningsenhet för att ta hand om läkemedelsrester.
- UV-desinfektion på samtliga vattenverk i VA SYD/Sydvattens regi.

Malmöns befolkning växer snabbt, många nya företag etableras gamla byggs ut. Kraven på nybyggnation av både bostäder, verksamhetslokaler och trafiken växer i samma utsträckning.

Vi måste klara denna utbyggnad med så liten ökad miljöbelastning som möjligt. Ett speciellt problem för Malmö är att staden är omgärdad av god åkermark, vilken även i framtiden bör användas för livsmedelsproduktion. I tillväxtfrågor måste Malmö ha god kontakt med såväl Region Skåne som omgivande kommuner för att åstadkomma en miljöanpassad utbyggnad och infrastruktur. Speciellt viktigt är att expansion sker vid korridorer för kollektivtrafiken för att förhindra att utbyggnad automatisk kommer att betyda fler bilar på vägarna.

Expansion inåt är det första alternativet för oss socialdemokrater. Tillväxten ska i första hand ske i det Malmö som ligger innanför Yttre Ringvägen. Förtätning gör att behovet av råmark blir mindre. Med marksaneringar kan mer mark utnyttjas. Förtätningen ska ske på ett sätt så att den bidrar till ökad kvalitet på livsmiljön i Malmö. Gröna miljöer ska ersättas eller sparas så långt det är

möjligt. Det ökade kravet på utrymme för expansionen inåt gör att konkurrensen om den existerande marken blir stor. Ny mark ska därför i minsta möjliga utsträckning ställas till förfogande för trafik och parkeringsplatser.

- Nya parkeringsplatser på gatumark endast i undantagsfall
- Företräde för yteffektiva parkeringshus
- Förtätning av staden får inte ske på grönytornas bekostnad.
- Överväg att inrätta en fond för marksanering för att nå ökad effektivitet
- Varje yta som hårdgörs ska ersättas med motsvarande ny grönyta.
- Samarbete med Region Skåne och andra kommuner för att nå en välplanerad utbyggnad med minimerad miljöpåverkan
- Ersätt sjuka träd med nya träd

Personalpolitik

Personalpolitiken är det viktigaste instrumentet för att skapa arbetstillfredsställelse, positiva arbetsmiljöer och ett effektiva arbetsinsatser.

Arbetet upptar en stor del av människans både liv och tid. Stimulerande arbete i en utvecklande miljö är en tillgång i sig för den enskilde, som arbetsgivaren har ett ansvar för att utveckla.

Tryggheten är en central välfärdsfråga. Den som är trygg i sin anställning presterar mer och bättre. De som arbetar i Malmö stad ska ha trygga anställningsvillkor. Timanställningar ska undvikas och anställningsformer som förhindrar att LAS kan tillämpas ska motverkas.

Arbetet med rättvis lönesättning fortsätter, likaledes särskilda låglönesatsningar. Lönesystemet och grunderna för lönesättning måste kontinuerligt ses över, inte minst när innehållet i tjänster förändras.

Alla anställda i Malmö Stad ska ha möjlighet att välja tjänstgöringsgrad, varvid heltidsarbete ska gälla som normaltjänst.

De anställdas kompetensutveckling är avgörande för att fortsätta utveckla den kommunala verksamheten, inte minst när verksamheterna riktas mot befolkningen i en dynamisk stad som Malmö. Här ändras behoven av service ständigt, och personalens möjligheter att svara mot en ändrad efterfråga hos befolkningen måste på samma sätt ständigt utvecklas. Att ha redskapen att lösa de arbetsuppgifter som dyker upp är även en källa till professionell tillfredsställelse.

Malmöns befolkning är sammansatt av många kulturer och livsstilarna är under ständig förändring. Att denna rika befolkningsstruktur speglas i personalsammansättningen är en viktig förutsättning för att den kommunala servicen ska kunna motsvara malmöbornas behov.

All form av diskriminering ska vara omöjlig inom Malmö stads verksamheter.

Med samma syfte är det viktigt att de som anställs verkligen har för tjänsten relevanta kunskaper och egenskaper. En kvalitetssäkrad rekryteringsprocess är även viktig för den arbetssökandes rätt att blir riktigt bedömd.

Ett positivt arbetsklimat med goda möjligheter att utföra ett gott arbete är den viktigaste enskilda faktorn för hälsa på arbetsplatsen. Om den anställda blir sjuk eller skadas i sin tjänsteutövning ska han eller hon ha rätt till professionell rehabilitering.

För att undvika skador och sjukdom ska Malmö stads anställda ha rätt till friskvård.

Som Malmöns största arbetsgivare, och som en politiskt styrd organisation har Malmö stad ett särskilt ansvar för att skapa goda arbetsförhållanden. Vår strävan är att kommunen ska vara ett föredöme. Därför fortsätter vi vårt samarbete med de fackliga organisationerna för att utveckla de kommunala verksamheterna till mönsterarbetsplatser.

- Vi socialdemokrater ska arbeta för att Malmö kommun blir en attraktiv arbetsgivare som föregår med gott exempel.
- Ingen ofrivillig deltid inom kommunen.
- Arbeta för att underlätta för både män och kvinnor som arbetare för Malmö stad att förena förvärvsarbete med föräldraskap.
- Fortbilda personalen vad gäller genus och hbt-perspektiv.
- Aktiv lönepolitik för att utjämna skillnader som enbart beror på kön.